AIKKIEN MAITTEN TYÖLÄISET LIITTYKÄÄ YHTEEN. TEILLÄ ON AINOASTAAN KAHLEENNE MENETETTÄVÄNÄ JA KOKO MAILMA VOITETTAVANA!

YVÄEN VAPAUTUS TAPAH-
UU SEN ITSENSÄ KAUTTA!

VAPAUS

VAIN JÄRJESTYNEENÄ VOI
TYÖVÄENLUOKKA VOITTAA!

37. LAUANTAINA TOUKOKUUN 7 P. — SUDBURY. ONT., CAN. — SATURDAY, MAY 7, 1921 V VUOSIKERTA—VOL. V

. S. järjestölle perustettu oma lehti «Eteenpäin».

Perustava kokous pidetty New Yorkissa huhtik. 30 p.

Lauantaina huhtikuun 30 p. kokoontui New Yorkissa Naisten Osuus -dissa uuden luokkataistelulehden -rustajat. Varsinaisia edustajia oli kokoukseen saapunut 13:

New Yorkin aluetoim. Hilja Kuok-nen ja A. Rasp.

Massan aluetoim. Pekka Nenonen.

Ohion aluetoim. Toivo Vuorela.

New Yorkin Y. S. S. O. Anna Leppänen ja Hugo Paasikivi.

Brooklynin S. S. Osasto Julius -anta.

New Jerseyn S. S. Osasto K. Lahti.

Jamaican S. S. Osasto O. Salmi.

Staten Islandin S. S. Osasto A. -oodland.

Norwoodin S. S. Osasto Werner -intu.

S. S. Järjestön Toimeenpanevaa -omiteaa edustivat H. Askeli ja W. -oman.

Lehden perustamisvalmisteluja suo-ttanutta tilapäiskomiteaa edusti -. Nurminen.

Kokous alkoi klo 11 aamupäivällä -a avasi sen Järjestön sihteeri H. Askeli. Puheenjohtajaksi valittiin H. -aasikivi, sihteeriksi W. Sointu ja sa-omalehtiraporttereiksi T. Vuorela -a A. Leppänen.

H. Askeli selosti lyhyesti kokouk-en tarkoituksen. Mainitsi uuden -ehden perustamiseen johtaneen sen, -un vasemmistolaisilla ei ole ollut ää-enkannattajaa Idässä sen jälkeen -un Raivaaja Idän työläisiltä rosvot-iin. Toimeenpanevaa Komiteaa ovat -sastot pakoittaneet ryhtymään pi-taisiin toimenpiteisiin lehden perus-amiseksi. Kyselyihin lehden perus-amisen tarpeellisuudesta oli ainoas-aan 4 osastoa 28:sta vastanneet syil-ä, jotka myöhemmin epäilemättä tu-evat osoittautumaan aiheettomiksi. Kannattajain joukossa on Idän suu-rimmat osastot. Toimeenpaneva Komitea ehdottaa, että lehti, jos se perustetaan, on perustettava Järjestön -ehdeksi, niin että järjestön jäsenis-tö tulee sen todelliseksi määrääjäksi -a Toimeenpaneva Komitea sen val-vojaksi. Nimeksi lehdelle ehdotetaan «Eteenpäin». Johtokunta ehdotetaan valittavaksi New Yorkin, Brooklynin ja Jersey Cityn osastois-ta.

Tämän jälkeen seurasi W. Nurmi-sen selostus niistä toimenpiteistä, joihin tilapäiskomitea oli ryhtynyt lehden julkaisemiseksi. Paasikivi selosti asiamiesverkon järjestämisestä y. m. sen yhteydessä olevista seikoista, mainiten m. m., että Brooklynin ja New Yorkin osastot olivat keränneet lehdelle tilauksia runsaasti, yli 800 yhteensä. Luultavaa on, että toisillakin paikkakunnilla osastot ovat tehneet voitavnsa siinä suhteessa.

Selostusten jälkeen alkoi keskustelu, jossa painostettiin lehden perustamisen tärkeyttä ja välttämättömyyttä osastojen toiminnalle ja yleensä luokkataisteluperiaatteiden selvittelylle Idässä, jossa Raivaaja yksinään on riehunut viime aikoina mustine aatteineen. Keskustelun kuluessa painostettiin erikoisesti sitä seikkaa, että osastojen, vaadittuaan ja hyväksyttyään uuden lehden perustamisen, on myös pidettävä huoli s... kannattamisesta ja tukemisesta kaikissa sen vaiheissa. Siihen ei riitä yksistään siveellinen kannatus vaa... on sen toteuttamiseksi oltava valmiit aineellisen avun antamiseen. Lehden alkuvalmisteluihin tarvitaan varoja vipymättä. Sen vuoksi on osastojen velvoitettava toimimaan nopeasti. Erikoisemmin painostettiin sitä, että lehden tulee olla Järjestön lehti, sen täydellisen kontrollin alainen, ettei sitä joukkojen käsistä voida rosvota pienen klikkikunnan käsiin, kuten tapahtui Raivaajaan nähden. Keskustelun kuluessa ilmoitti W. Sointu, että Norwoodin osasto oli lausunut tyytymättömyytensä siitä, että perustava kokous oli kutsuttu niin lyhyessä ajassa koolle, etteivät osastot ehtineet lähettämään edustajiaan. H. Askeli selitti kiireellisyyden johtuneen siitä kun useat osastot, m. m. New Yorkin osasto oli vaatinut kiirehtimään, joten Toimeenpanevalla Komitealla ei ollut muuta mahdollisuutta kuin kutsua kokous viipymättä.

Keskustelun jälkeen päätettiin yksimielisesti perustaa uusi lehti Itään. Lehden nimeksi hyväksyttiin «Eteenpäin».

Evästyskeskustelun kuluessa lausuttujen mielipiteiden perusteella päätettiin myös, että «ETEENPÄIN» tulee perustettavaksi S. S. Järjestön lehdeksi. Asian laillista puolta järjestämään yhdessä S. S. Järjestön Toimeenpanevan Komitean kanssa valittiin 3-henkinen komitea, johon tuljvat valituiksi H. Askeli, W. Boman ja W. Nurminen.

Lehden ilmestymispaikaksi hyväksyttiin Brooklyn. Lehden yhteyteen perustetaan kirja- ja rihkamakauppa Brooklyniin ja haaraosasto New Yorkiin.

Lehden perustamispäätöksestä päätettiin lähettää suuremmille ja keskikokoisille osastoille Vappujuhliinsa sähkösanomalla tieto.

Väliaikaiseen johtokuntaan, jonka vaali toimitettiin suljetuilla lipuilla, valittiin jäseniä toistaiseksi ainoastaan Brooklynn ja New Yorkin osastoista. Valituiksi tulivat J. Helve, K. Tammio ja Julius Ranta Brooklynistä ja W. Brander, Taavi Heino, A. Tirkkonen ja A. Kannel New Yorkista, varajäseniksi Vaine Brooklynistä ja K. Kilpi New Yorkista.

Väliaikaiseksi liikkeenhoitajaksi valiittiin W. Nurminen ja levitysosaston hoitajaksi H. Paasikivi, joiden palkoista samalla päätettiin.

Lehden päätoimittajaksi valittiin 7:llä äänellä 6:tta vastaan Yrjö Halonen. Vastaehdokkaana oli E. Sulkanen.

Tämän jälkeen lausuttiin johtokunnalle evästyksiä toisten toimittajain vaaleihin nähden ja täydennettiin samalla toimittajaehdokaslistaa. Evästyksiä liikkeen henkilökunnan palkkaamiseen nähden. Kirjakauppaan on saatava henkilöitä, jotka ovat periaatteista selvillä ja jotka tuntevat kirjallisuutta.

Kokous päättyi klo 5.30 j. pp. ja jatkettiin maanantaina klo 1 päivällä.

Lehden laillistuttamiskomitean puolesta esitettiin selostus niistä neuvotteluista, joita lakimiehen kanssa oli käyty lehden laillistuttamiseksi. Lyhyen keskustelun jälkeen kokous päätti jättää asian edelleen komitean harkittavaksi valtuuttaen komitean laillistuttamaan lehtiyritys jäsenkorporationiksi. Siinä tapauksessa, ettei sellainen korporattioni olisi sopusoinnussa jäsenten kontrollioikeuden kanssa, niin voisi tulla kysymykseen n. k. «business»-korporationi.

«Eteenpäin» tilaushinnaksi hyväksyttiin $6.00 vuodessa.

Kokouksen virallisten tehtävien päätyttyä lausuttiin vielä evästyksiä lehden johtokunnalle toimituksen järjestämisestä y. m. seikoista.

Osastojen ja alueiden edustajia velvotettiin ryhtymään paikkakunnillaan tarmokkaaseen työhön kokouksen päätösten toteuttamiseksi, ensi kädessä varojen hankkimiseksi uudelle lehdelle ja oikeuskulujen korvaamiseksi Raivaajaa vastaan nostetussa oikeusjutussa, joka aivan lähiaikoina tulee vatimaan «kontantteja».

Kokouksen aikana saapui sähkösanoma eräiltä fitchburgilaisilta, jotka ehdottivat uuden lehden nimeksi «Tuholainen». Kun asiasta päätös oli jo tehty, niin jäi ehdotus tällä kertaa «käsittelemättä».

Kokous päättyi kello kolmen vaiheilla, jonka jälkeen vastavalittu väliaikainen liikkeenhoitaja «pistouvasi» kokouksen osanottajille ristijäiskahvit Osuuskodin ruokalassa.

Idän luokkataistelijoille on nyt rakennettu uusi «tuholaisase», jota se varmalla kädellään käyttäkööön niin suurten kuin pientenkin sortajainsa tuhoamiseksi. Kiirehtiköön jokainen suomalainen luokkataistelija tekemään parhaansa tämän aseen kasvattamiseksi ja vahvistamiseksi.

Raportteri.

* *

Vapaus tulee heti suoranaiseen liikeyhteyteen uuden «Eteenpäin» lehden kanssa ja levittämään sitä Canadassa ja voivat asiamiehemme heti ryhtyä ottamaan sille tilauksia. Tilaushinta tulee nähtävästi olemaan Tilaushinta tulee olemaan hiukan kalliimpi Canadassa, nimittäin $7.00 vuosikerta ja $3.50 puolivuosikertaa ja 3 kk. $2.25. — Vapaus.

———o———

Imperialismi on valtiovallan prostiteeratuin ja samalla viimeisin muoto, minkä täyteen kehitykseen päässyt porvaristo on muuttanut työn orjuuttamisen välikappaleeksi pääoman kautta. — Marx.

Liittolaiset lähettäneet Saksalle ultimatumin

Kansleri Ferenbachin hallitus eronnut Yhdysvaltain kieltäytyessä välittämästä Saksan ehtoja liittolaisille

Lontoo — Vähän yli klo 10 torstai aamuna korkemman neuvoston jäsenet allekirjoittivat ultimatumin lähetettäväksi Saksalle, jossa esitetään enenten vaatimukset Saksalle ja joihin nähden siltä vaaditaan joko hyväksyvää tai kieltävää vastausta ennen toukok. 12 päivää.

Tänne myöhään keskiviikko iltana saapuneen pitkän matkan telefoonitiedon mukaan Saksan hallitus erosi keskiviikko iltana. Kansleri Fehrenbach päätti erota ulkoministeri tri Simonsin esityksestä heti sen jälkeen kuin Yhdysvallat olivat kieltäytyneet toimimasta välittäjinä liittolaisten ja Saksan välillä.

Saksan eronneen hallituksen viimeinen teko oli kun se lähetti nootin Britannian hallitukselle, vaatien oikeutta lähettää sotajoukkoja Ylä-Sleesiaan suojelemaan Saksan etuja ehkäisemään Puolan vallotushankkeita.

Pidetään sangen luultavana, että Saksan uusi hallitus tulee anomaan liittolaisilta tilaisuutta uusiin neuvotteluihin ennen kuin Ranska miehittää Ruhrin alueen. Ja uskotaan pääministeri Briand on taipuvainen antamaan Saksalle aikaa, siinä tapauksessa, että se osottaa «hyvää tahtoa».

Ranskan armeija valmiina miehitykseen

Dusseldorf — Ranskan sotilasjunia tulvii Dusseldorffiin torstai aamuna, käsittäen ratsuväkeä, tykistöä ja panssariautoja. Nuori kapteeni nauroi sanoessaan «Jalkaväki saapuu kohta ja tankit myöskin. Koko armeija on nyt liikkeellä».

Presidentti ebert hakee sopivaa miestä

Berliini — Torstai aamuna neuvotteli presidentti Ebert valtiopäiväin kokoomuspuolueitten kanssa, tarkotuksella löytää sopiva mies kanslerikseri, joka tulisi muodostamaan uuden hallituksen.

———o———

Moskovan neuvoston vaalit

Loistava voitto kommunisteille

(Erikoisuutinen Vapaudelle)

Moskova 15—4. — Eilisessä Moskovan neuvoston vaaleissa valittiin 132 edustajaa; niistä 124 kommunistia ja 8 puolueetonta. Valittujen kommunistien joukossa on m. m. Tshitserin. Vaalit jatkuvat t.k. 25 päivään, jolloin ne tulee päättyä Lukuisien vaaliplakaattien joukossa on varsinkin seuraavalla ollut suuri menestys: «Työläiset, punasotilaat, talonpojat, menkää, ennenkun te käytte äänestämään Moskovan neuvostoa, entisten tilanhaltijain, eilisten tehtailijain, ennen poliiseina, kauppiaina ja elintarvekeinottelijoina olleiden luokse ja kysykää heiltä mitä ajattelevat kommunisteista. Jos nämä vastaavat, että juuri siitä puolueesta he pitävät, niin — alas kommunistit! Älkää luottako heihin silmänräpäystäkään enään. Mutta jos tuo roistoväki tuomitsee ja puhuu halveksivasti kommunisteista, jos he vihaavat näitä, niin — eläköötl tällöin kommunistit! työväenluokan esitaistelijat! Liittykää tällöin lujemmin neuvoston ympärille ja valitkaa siihen paljon kommunisteja!»

———o———

BRITANNIAN LIPPU POLTETTU AUSTRALIASSA

Sydney — Kansainvälisen työväen juhlapäivänä panivat täkäläiset radikaaliset työväen järjestöt toimeen voimakkaan mielenosotuksen. Eräs joukkue kulkueesta poltti julkisesti Union Jäckin ja sanoivat olevan kapitalismin lipun. Paikalliset patriootit ovat ryhtyneet tapahtuman johdosta järjestämään vastamielenosotuksia.

Tokkatyöläiset pysäyttäneet laivaliikenteen

St. Johns — Maanantaina pysähtyi kaikkinainen laivaliikenne täkäläisissa satamissa tokkatyöläisten lakon seurauksena. Viimeisen kahden toista tunnin aikana ennen lakon alkamista lauantaina puoliyön aikana, tyhjättiin useita laivoja, jotka siis pääsivät purjehtimaan matkoihinsa ennen kuin lakko alkoi. Tokkatyöläisten lakko alkoi protestiksi palkkojen alentamista vastaan.

———o———

Vastustavat palkkojen alentamista

Vaativat suljettua työpajan ja kahdeksan tunnin työpäivän tunnustamista

Hamilton — Sen lisäksi, että kirja painotyöläiset ja useat rakennusteollisuus alan työläiset ovat Hamiltonissa lakkoutuneet aikovat myöskin rautatyöläiset kieltäytyä hyväksymästä työnantajain yritystä laskea palkkoja.

Yhdistyneitten rauta, teräs- ja peltityöntekijäin järjestön kokous tullaan pitämään Hamiltonissa. Järjestön sanotaan olevan yksi voimakkaimpia yhdysvaltalaisia järjestöjä, ollen sen jäsenmäärä yli 30,000. Konventsiooniin jonka uskotaan kestävän vähintäin 2 viikkoa on jo saapunut noin 300 edustajaa eri osista Amerikkaa. Kysyttäissä josko tuo järjestö tulee sallimaan palkkojen alentamista vastasi eräs liiton huomatuimpia toimitsijoita, että ei.

Konventsionissa tulee puhumaan m. m. Ontarion työministeri Walter Rollo, sekä Canadan ammattiunioitten järjestön presidentti Moore.

———o———

Sveitsin työnriistäjäin yleishyökkäys

(Erikoisuutinen Vapaudelle)

Kuten muissakin maissa ovat myös kin Sveitsin työnantajat ryhtyneet yleishyökäykseen maansa proletariaattia vastaan. Palkat aijotaan alentaa ja työläisten elintaso huonontaa. Sveitsin kapitalismi suuntaa ensi iskunsa maan suurinta työväenjärjestöä, metallityöläisiä vastaan. Sveitsin kone- ja metalliteollisuuden harjoittajat ovat ilmoittaneet metallityöläisille alentavansa palkkaa 10 pros. Työnanajilla on tarkoituksena, jos tämä ensi isku onnistuu, alentaa palkkoja pitkin linjaa. Metallityöläiset ovat kuitenkin päättäneet olla hyväksymättä tätä alennusta, ja metallityöläisten keskusjärjestö on kehoittanut kaikkia paikallisia osastoja olemaan taisteluvalmiina. On muuten kuvaavaa, että työnantajain yleishyökkäys sattuu samaan aikaan, kun liittohallitus on tehnyt tunnetuksi kommunistilakinsa. Sveitsin kapitaali aikoo ensin tehdä työläiset aseettomiksi voidakseen ne sitten painaa sitä helpommin alas. Mutta sitä yksimielisemmin tulee Sveisin työväestö liittymään kommunismin punaisen lipun alle.

———o———

Saksalaisia kysymyksiä ja vastauksia

jotka eivät ole hullumpia Suomessakaan

Miksi vainoovat viranomaiset kommunistista lehdistöä ja miksi takavarikoi niitä kaikellainen roikkoaines?

Miksi sen sijaan saavat oikeistososialistiset ja riippumatomat sanomalehdet esteettä ilmestyä?

Siksi etä kommunistien ja riippumattomain äänenkannattajat ärinästään huolimatta ovat vaarattomia kuin aljo leijona, jolta on kiskottu hampaat; se kyllä murisee mutta ei pysty puremaan.

———o———

NEWFOUNDLANDIN TYÖTTÖMÄT VAATIVAT ENEMPI TÖITÄ

St. Johns — Maanantaina kieltäytyi 200 kaupungin töissä ollutta työläistä, jotka olivat työskennelleet yhden viikon luovuttamasta työpaikkaansa toisille. Tällöin nämä toiset 200 työtöntä, joitten vuoro olisi ollut nyt päästä töihin viikoksi marssivat kaupungin talolle vaatien lisää työtä työttömille, jotta sitä olisi riittävästi kaikille. — Viranomaisten ja kapitalistien suureksi harmiksi olivat työläiset jo kylliksi viisaita etteivät ryhtyneet keskenään tappelemaan.

Suuri merimiesten lakko Yhdysvalloissa

Työläisiä aijotaan «lippu»-isänmaallisuuden nimessä taivuttaa ottamaan vastaan nälkäpalkka. Laiva- ja satamaliikenne pysähtynee kokonaan

Washington — Ilmottaessaan sen «kompromissipäätöksen mitä on yritetty saada aikaan ja jonka mukaan merimiesten palkkoja alennetaan 15 prosentilla, Yhdysvaltain laivastohallinnon puheenjohtaja Benson julkaisi samalla vetoomuksen «kaikille lojaamaan heidän ippuaan».

Benson lupaa myöskin «täyden turvallisuuden» näille rikkureille, jotlisille kansalaisille liittyä puoustaka rientävät merimiesten lakkoa särkemään. Hän sanoo taloudellisten olosuhteitten antavan täyden oikeuden työläisten palkkojen polkemiseen.

Laivakapitalistit hyljäävät kaikki sovittelut

New York — Kauppasihteeri Hooverin esityksen, että palkkariita union työläisten ja laivain omistajain välillä kolmihenkisen komitean soviteltavaksi, joka komitea olisi kokoonpantu ei-hallituksen virkailijoista, laivain omistajain yhdistys on hyljännyt, sanoen sen olevan vastoin «liikeperiaatteita».

Työläiset kaikkialla nuodattavat lakkokutsua

Tiistaina alkoi kaikkialla työläiset virrata laivoista maalle, noudattaen lakkokutsua, joka määrää tunnin sisällä kaiken laivaliikenteen pysäyttämisen. New Yorkissa yksin on jo yli 100 laivaa jäänyt satamiin lakon seurauksena. Näiden joukossa on noin 12 suurta linjalaivaa, joitten pi ti lähteä Lontooseen. Höyrylaivain Omistajain Yhdistyksen yleisen liikkeenhoitajan arvion mukaan lakko käsittää noin 65,000 miestä, union virkailijain lausunnon mukaan käsittää lakkolaisten lukumäärä 125,000 työläistä.

Philadelphiassa 200 laivaa kylmille

Philadelphia — Merimiesten union edustajain tässä kaupungissa antaman lakkokutsun vaikutuksesta 200 laivaa uskotaan jäävän seisomaan satamiin.

———o———

Itsemurhaava valkoinen Budapesti

(Erikoisuutinen Vapaudelle)

Amerikalaisen Punaisen Ristin komissioonin päällikkö, kapteeni Podra, on julkaissut kuvauksen Budapestissa vallitsevasta kurjuudesta, missä kuvauksessa hän osoittaa, että yksistään maaliskuun kuluessa on 1,200 valkokenraali Horthyn hirmujärjestelmän uhria päättänyt päivänsä nälän ja puutteen takia. Kaunista länsimaista demokratiaa neuvostojärjestelmän tilalle, demokratiaa, minkä ainoat saavutukset ovat joukkomurhat ja joukkoitsemurhat!

———o———

Turkki ja Neuvosto-Venäjä vaihtavat sotavankeja

Moskova — F. P. — Täyttääkseen sen kohdan venäläis-turkkilaisesa rauhansopimuksessa, mikä koskee sotavankien pikaista vaihtamista ja kotiin palauttamista, ovat kummankin vallan edustajat näinä päivinä Moskovassa allekirjotaneet yksityiskohtaisen sopimuksen vankien palauttamisesta kotimaahansa.

Sotavankeja saapuu Puolastakin Venäjälle

Ensimäiset sotavangit puolalaisvenäläisen rauhansopimuksen mukaisesti saapuivat Puolasta Kieviin maalisk. 29 p. Heidän lukumääränsä ollen 1,225

Kamppailu Kolmannesta Internationalesta Espanjassa

(Erikoisuutjnen Vapaudelle)

Se niukka enemmistö, minkä oikeistososialistit saivat Madridin äsken pidetyillä puoluepäivillä, osoittaa selvemmin kuin mikään muu millä horjuvalla pohjalla nämä ovat. Tähän asti ovat Espanjan sosialistit puoluejohtonsa petollisuuden takia jarruttaneet kaikkea proletariaatin toimintaa. Koko Espanjan valkoisen terrorin raivo suuntautuu kommunisteihin ja syndikalistiseen ammatilliseen liikkeeseen, kun sen sijaan sosialistipuolue ja reformistinen ammatillinen liike nauttii valkoisten pyövelien erikoista hyvänsuopaisuutta. Mutta huolimatta tästä hirvittävästä vainosta, jonka alaisena ovat kaikki Kolmannen Internationalen kannattajat, leviää kommunismin aate yhä laajemmalle Espanjassa. Vastoin puolueen luopiojohdon tahtoa ovat kaikki johtavat paikalliset ryhmät lausuneet kannattavansa Kolmatta Internationalea, ei kä puuttunut paljon, ettei menshevististä puoluejohtoa syrjäytetty viime puoluepäivillä. Espanjassakin on reformisosialismin ja menshevismin päivät luetut. Vain Kolmannen Internationalen merkeissä käy Espanjan työväenluokalle mahdolliseksi terrorin nujertaminen.

———o———

Nälkäisten Saksa

Onko mitään syytä kansannousuihin?

(Erikoisuutinen Vapaudelle)

Saksan työläisille jakaa maan yläluokka paraikaa sadoin vuosin kuritushuonetta. Satoja työläisiä on myös tapettu. Kaikki tämä sillä perusteella, ettei näillä ole ollut mitään tyytymättömyyden aihetta, että nämä siis toisin sanoen ovat vain törkeitä pahantekijöitä, jotka sulan suotta karkaavat rauhallisen ja melkoisen hyvinvoivan yhteiskunnan kimppuun. Kuinka rikollisia itse nämä tällaiset verukoimiset ovat huomaa jo ensi silmäyksellä seuraavista numeroista:

Viime maaliskuussa olivat elintarpeiden ja tarvikkeiden hinnat Saksassa halvemmat kuin 12 kuukautena sitä ennen, mutta silti maksoivat nämä keskimäärin 30 kertaa enemmän kuin ennen sotaa, eikä näitä sen lisäksi saanut likimainkaan riittävästi. Helmikuun 28 p:n jälkeisenä 5 viikkona jaettiin väestölle:

	Hinta 1921 pfennigiä	Hinta 1914 pfennigiä
9500 gr. leipää	2250	235
1425 gr. elintarp.	1260	60
500 gr. leivinäin.	630	40
150 gr. voita	750	42
1375 gr. sokeria	1045	69
Yht.	5935	446

Sama säännöstely elintarvemäärä, josta nyt täytyi maksaa 59:35 saksan markkaa, voitiin 7 vuotta sitten ostaa 4:46 mk:lla. Tämä säännöstely määrä sisälsi viikkoa päälle noin 7-100 kaloriaa. Viikossa vaatii kuitenkin 6—10 vuotias lapsikin 11200 kaloriaa. Täysi-ikäinen nainen taas tarvitsee 16800 ja mies noin 21000 kaloriaa. Lasten on niinmuodoin tarvinnut rajoittaa kulutusmääräänsä 4100 kaloriaa, aikuisten hankkia pyörryttävillä hinnoilla, naisten 5600 kaloriaa ja miesten sitäkin enemmän lisäelintarpeita, mikä kuitenkin väestön suurelle osalle on ollut mahdotonta, osin alhaisten palkkojen takia, mitkä millään alalla eivät ole nousseet läheskään samassa suhteessa kuin elintarpeiden hinnat, osin osittaisen tai täydellisen työttömyyden takia. Suurten kansanjoukkojen on siis sotavuosien lisäksi yhä vielä nähtävä jatkuvaa nälkää, kalliin ajan ja työttömyyden kirousta, samaan aikaan kun sotavoittoilijat, Stinnes etunenässä, mikä todellisuudessa hallitsee koko Saksaa, elävät mitä rikollisimmassa yltäkylläisyydessä, mutta kuitenkaan ei epätoivon ponnistuksiin inhimillisten elinehtojen savuttamiseksi ole ollut mitään aihetta, kuitenkin ovat nälän kulhdut-tamat tyytymättömät vain lakia rikkovia roistoja!

Suomalaisia i.w.w.-läisiä vangittu Californiassa

Syytetään rikollista syndikalismia koskevan lain rikkomisesta

Los Angeles—Fed. Press. — Emil Madsam (Mattson?) ja Mati Kiiskilä, suomalaisa laivatyöläisiä, on asetettu syytteeseen suurjuryn eteen rikollista syndikalismia koskevan lain rikkomisesta. Heitä syytetään jäsenten kirjoittamisesta IWW liittoon. Molemmat syytetyt ovat nyt vapaana $2,500 takauksella.

J. H. Ryckmanin, syytettyjen lakimiehen antaman lausunnon mukaan Kiiskilä vangittiin ensin ja kuljetettiin kotoaan San Pedrosta Los Angelesin linnaan. Häneltä kysyttiin Madasmin osotetta. Kun hän ei ehtinyt vastata siihen kyllin nopeaan, hyökkäsi yksi poliiseista Kiiskilän kimppuun iskien häntä vasempaan silmään sekä sen lisäksi antaen hänelle useita iskuja kylkiin.

IWW:n jäsenyys ainoa syy vangitsemiseen

Vangitut työläiset puhuvat sangen vähän englannin kieltä ja lukevat ainoastaan suomalaisia sanomalehtiä. Heiltä tiedusteltiin ovatko IWW:n jäseniä ja tämän myöntäminen oli riittävä syy heidän syytteeseen asettamiseksi.

———o———

Vorovskin loukkauksesta vaaditaan hyvitystä

(Erikoisuutinen Vapaudelle)

Tshitserin on osoittanut Italian hallitukselle nootin missä hän vaatii oikeuteen manattavaksi ne henkilöt, jotka ovat loukanneet Neuvosto-Venäjän kauppavaltuuskunnan puheenjohtajaa Vorovskia. Muussa tapauksessa, selittää Tshitserin, on Venäjän hallitus pakotettu kutsumaan mainitun valtuuskunnan takaisin Italiasta.

———o———

Itämaisen naiskongressin tervehdys

(Erikoisuutinen Vapaudelle)

Moskovassa kokoontunut itämaisten naisten kongressi on osoittanut Venäjän työläis- ja talonpoikaisnaisille tervehdyksen, missä se lausuu kitollisuutensa Venäjän suuren vallankumouksen kautta tapahtuneesta itämaisten naisten vapautumisesta. Idän naiset ovat tähän asti olleet vain miesten nautintoa varten ja on heitä myyskennelty tavallisena kauppatavarana toreilla. Venäjän vallankumous herätti eloon luokkatietoisuuden itämaisten naisten povissa ja kutsui heitä uuteen elämään ja toimintaan. Seuraten Venäjän naisten esimerkkiä pitävät idän naiset heitä opettajinaan ja johtajinaan, joita he seuraavat taistelussa lopulliseen voittoon. Tervehdyksen lopussa lausutaan lämmin kitos Moskovan naisille heidän tarjoamastaan sydämellisestä vastaanotosta.

———o———

Neuvostohallitus brittiläisessä lakituvassa

(Federated Pressin kaapelisanoma Vapaudelle)

Lontoo — Venäjän neuvostohallituksen tunnustamiskysymystä käsitellään n. k. Sagor-jutun yhteydessä parhaillaan brittiläisessä oikeudslaitoksessa. Vetoomusta jutussa käsiteltiin maanantaina. Tuomiota ei ole vielä langetettu, mutta uskotaan päätöksen olevan edullisen neuvostohallitukselle.

———o———

Mikä porvarillisella aikakaudella antaa erikoisen leiman, on työnantajan kylmä, persoonaton suhde työmieheen, niinkuin johonkin muuhun kappaleeseen tai tavaraan, jota samoin kuin muutakin kauppatavaraa hankitaan tuotantokustannusten lain mukaan. — Lassalle.

«Kapitalistit ja kommunistit sopivat vasta silloin kuin ihmisyyden päämäärä on saavutettu — silloin mailma on yksi kooperatiivinen perhe.» — Piispa Brown.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

H. PURO, J. W. SLUP,
Vastaava toimittaja. Toimitussihteeri

VAPAUS
(Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 50c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Ilmotushinta 50c palstatuumalta. — Alin hinta kertailmotuksesta 75c. —Kuolemanilmotukset $2.00 (muistovärsyistä 50c kultakin lisäksi). — Kihlaus- ja aviol. ilmot. alin hinta $2.00, nimenmuutosilm. (muuten kuin avioliittoilmotusten yhteydessä $2.00 kerta. — Avioeroilm. $2.00 kerta (2 kertaa $3.00. .... Syntymäilm. $2.00 kerta. — Halutaan tietoja osoteilmotukset $1.00 kerta (3 kertaa $2.00) — Kaikista ilmotuksista, joista ei ole sopimusta, tulee rahan seurata mukana.

TILAUSHINNAT:

Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.

Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.

Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joilla on takaukset.

Vapauden konttori ja toimitus on Liberty Building, Lorne St., Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä.

J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Vapauden Soihtua tilaamaan

Vapauden puolivuosijulkaisu «Vapauden Soihtu» ilmestyy taas juhannukseksi. Viime jouluksi emme voineet Soihtua ensinkään ulosantaa niitten suhteettomien kirjapainokustannusten vuoksi mitä olimme pakotetut vieraassa painossa maksamaan. Mutta tuhatlukuisten Vapauden kannattajain uudistuvien pyyntöjen kannustamana julkaisemme Soihdun jälleen, varsinkin kun voimme sen nyt ensi kerran painaa omassa painossamme.

«Vapauden Soihtu III» ilmestyy tällä kertaa varsin sisältörikkaana. Kun julkaisumme tulee olemaan keskikesän julkaisu, on siihen varattu erikoisen runsas ja monipuolinen kaunokirjallinen ja runollinen sisältö. Siihen tulee kirjotuksia Venäjän ja koko mailman kuuluilta kirjailijalta Maxim Gorkilta, toiselta kuululta venäläiseltä kirjailijalta Anton Tshehowilta (E. Bensonin suomennos) suomennoksia ja kirjotuksia H. Purolta, J. W. Slupilta, Maria Koivulta, Onni Saarelta, Aili Kannastolta, y. m. sekä runoja tunnetuilta runoilijoiltamme Aku Päiviöltä ja E. Rautiaiselta, kuin myöskin monia muita kirjotuksia.

Soihdussa tulee myöskin ensi kerran olemaan kaunis toveri Ernest Bensonin piirustama kaksivärinen kansikuva sekä muuten runsaasti kuvitettu. Julkaisumme kokoa on hiukan pienennetty ja hinta alennettu 35 senttiin.

Ryhtykää kiireesti keräämään tilauksia! Asiamiehille annetaan 20 prosentin asiamiespalkkio. Julkaisun hinta Yhdysvalt. ja Suomeen on sama kuin Canadaan ja lähetetään se postivapaasti kaikkialle.

Kaikki tilaukset lähetettävä osotteella: Vapaus, Box 69, Sudbury, Ont.

—o—

Idän työläiset saaneet oman lehden

Viime helmikuulla pidetyssä Raivaajan surkean kuuluisassa yhtiökokouksessa anastivat muutamat amerikalaisen pikkuporvariston asianajajat idän työläisten perustaman ja rakentaman lehtiliikkeen näiltä joukoilta. Samalla kun ryhdyttiin toimenpiteisiin loppuselvittelyihin Raivaajan liikkeen takaisin joukoille hankkimiseksi joka asia yhäkin on vireillä, niin kuitenkaan idän työläisiä voitu jättää pitemmäksi aikaa vaille omaa äänenkannattajaa, koska laillisetkin toimenpiteet Raivaajan suhteen voivat ottaa pitkän aikaa. Tässä numerossa etusivulla julkaistussa oman kirjeenvaihtajamme selostuksessa tiedotetaan Suom. Sos. Järjestön toimeenpanevan komitean toimesta Idän osastojen avustamana New Yorkin perustetun idän työläisille oma lehti nimeltä «ETEENPÄIN». Tämä lehti tulee olemaan selvän marxilaisen sosialismin ja teollisuusunionistisen periaatteen kannalla. Ja epäilemättä kaikki vasemmistososialistit ja vasemmistotuplajuulaiset ryhmittyvät tämän lehden ympärille. Tämän vakuuden saan jo siitäkin, että lehden väliaikaiseen johtokuntaan on valittu tuplajuulaisessa toiminnassa tuttuja nimiä.

Toveri Yrjö Halosen, Työmiehen nykyisen vastaavan valitseminen uuden lehden päätoimittajaksi, myöskintakaa, että lehti tulee olemaan kommunistisen sosialismin ja uudenaikaisen taloudellisen järjestymisen ja periaatteitten edustaja ja asianajaja.

Lausumme tuhannesti tervetulleeksi tämän uuden toverilehden Amerikan suomalaisen työväenliikkeen työvainiolle.

Vapaus tulee hetimiten ryhtymään puolestaan toimenpiteisiin «Eteenpäin» lehden levittämiseksi Canadaan.

—o—

Miksi Englannin kaivostyöläiset lakkoutuivat?

Silloin kun lihavat vuodet tulevat tekee kapitalisti liikevoittoa, mutta kun laihat vuodet ovat käsillä odotetaan työläisten alentavan elintasoaan ja elävän tavallista pienemmällä palkalla, olkootpa elinkustannukset kuinka korkeat tahansa. Näin on käynyt Englannissa, jossa kaivostyöläiset parhaillaan taistelee elinehtojensa edes jossain määrin siedettävänä pysyttämisen puolesta. Kapitalistinen sanomalehdistö ja kaivosparoonit Englannin hallituksessa istuvain renkiensä avustamana on koettanut keksiä jos minkälaisia, vääristeltyjä syitä, miksi Englannin hiilikaivostyöläiset lakkoutuivat. Lukiessaan heidän selostuksiaan tulee siihen johtopäätökseen, että mainareilla ei ollut mitään asiallista syytä lakkoutua ja asettaa siten koko maan yhteistä hyvinvointia vakavan vaaran alaiseksi. Niin ei kuitenkaan ole asianlaita, vaan oli kaivostyöläisillä enemmänkin kuin tarpeeksi syitä lakkoon menoaan puolustamaan. Osottaaksemme asian synnyttämän todellisen ja empimättömän tilanteen esitämme lukijaimme nähtäväksi muutamia numerollisia tilastoja kaivosparoonien ja työläisten saamista palkoista. Numerot ovat virallisia ja esitetty brittiläisen hiilikomissionin istunnossa Lontoossa huhtikuussa 1919. Mainittakoon tässä, että kaivosparoonit ovat täydellisesti salanneet nämät numerot tuohon tutkintopäivään asti, ja silloinkin ne saatiin ulospuristetuiksi vaan äärimmäisten ja voimakkaiksi käyneiden painostusten synnyttämänä, johon painostukseen suurimmalta osaltaan kaivostyöläiset turvautuivat uhaten voimakkaan järjestönsä uhatessa joukkovoimalla kaivosparooneja.

Tarkastakaamme seuraavaa tilastoa, joka on otettu viiden vuoden keskinkertaisista tuloista Englannin hiiliteollisuudessa. V. 1913 olivat keskinkertaiset tulot siihen luettuna maanomistajille menevä osuus 19,-100,000 puntaa ja keskinkertainen kaivosmiehen palkka 82 puntaa ainoastaan. V. 1914 oli kaivoskapitalistien voitto jo kohonnut 21,500,000 puntaan ja palkka pudonnut 79 puntaan. 1915 kapitalistien liikevoitto 27,400,000 puntaa ja keskinkertainen kaivosmiehen palkka 105 puntaa. 1916 oli hyppäys jo huomattavan korkea kohoten paroonien voitto 43,-800,000 puntaan kun sitävastoin palkka oli vaan 127 puntaan. 1917 on kaivoskapitalisteille huonompi, sillä voitto silloin oli vaan 33,700,-000 puntaa, jotavastoin palkat olivat kohonneet edelliseen vuoteen verrattuna 2 punnalla eli siis 129 puntaan.

V. 1918 tammi- ja kesäkuukausien välisellä ajalla kaivosparoonit olivat kiskoneet 26,000,000 puntaa ja saman vuoden heinä- ja syyskuukausien välisen ajan kuluttua tuo summa kohonnut 45,000,000 puntaan, palkat ollen samoilla ajoilla 149 ja 169.

Maanomistajille, joilta kaivoskapitalistit ovat aluetta ostaneet eli vuokranneet joutuivat kaivosparoonit maksamaan tuotanto prosenttia 1913 — 6,000,000 puntaa eli 6 penceä tonnilta. Puhtaaksi nettovoitoksi edelläsanottuna vuotena kapitalistille jäi yli 13,000,000 puntaa eli 11 ja puoli penceä jokaista kaivoksesta nostettua hiilitonnia kohti. Mutta esim 1918 tuo puhdas voitto oli kohonnut jo yli 39,000,000 puntaan eli 3 shillingiin ja 6 ja puoli penceä hiilitonnia kohti.

Tämän mukaan kaivoskapitalistien voitto tonnia kohden oli kohonnut neljänkertaiseksi, jotavastoin palkat olivat kohonneet vaan kaksinkertaisesti. Nyt kun hiilenkysyntä ei enään ole niin huomattava, kuin lihavina vuosina ja kapitalisteille tuleva sato alkaa pienetä pyrkivät he liikevoittoaan huomattavasti lisäämään työläisten kustannuksella vähentämällä heidän palkkaansa toisissa piireissä lähellä sadalla prosentilla. Ja kun ottaa huomioon Englannin punnan ostokyvyn joka tänäpäivänä on vaan 8 shillinkiä ja 4 penceä verrattuna vuoteen 1914, jolloin punnan ostokyky oli vielä tavallinen noin 20 shillinkiä on epäilemättä kaivostyöläisillä ollut lakkoutua, heillä oli oikeastaan pakko siihen.

Katselkaamme vielä hiiliparoonein tarjouksia, jotka puhuvat itse puolestaan. Kaivostyöläisen nykyinen palkka viikossa on 4 puntaa 9 shillinkiä 3 penceä. Työnantajain tarjoama 2 puntaa 13 shillinkiä 6 ja puoli penceä. Vähennys 1 punta 15 shillinkiä ja 8 ja puoli penceä. Kaivannoissa oleville kuljettajille ennen lakkoon menoa oli palkka 4 puntaa ja 9 penceä jotavastoin työnantajat tarjosivat vaan 2 puntaa 5 shillinkiä ja 9 penceä. Tavallisille kaivoksessa työskenteleville apulaisille maksettiin ennen lakkoon menoa 3 puntaa 13 shillinkiä ja 11 ja puoli penceä ja tarjottiin vaan 1 punta 18 shillinkiä ja 11 ja puoli penceä tehden vähennys likimaille puolen entisestä palkasta.

Edelläolevanlaiset ovat nuot hävittömät numerot, joiden pitäisi kyllin selvästi paljastaa miksi kaivostyöläiset menivät lakkoon.

—o—

Port Arthurin ja Fort Williamin uutisia

Täkäläisellä kuivalla tokalla on alennettu palkkoja 17 pros. ja samallaisia jatkettu päivää, muka työläisten suostumuksella, 10 tuntiseksi. Lienee herruilla aikomus alottaa työt isommalla voimalla kun saivat nämä kauniit alkuvalmistukset suoritetuksi.

Kuukauden parin perästä pitäisi huhujen mukaan myös alettaman tekemään, eli jatkamaan n.s. P. A. D. rautatietä ja yhdistää se Yhdysvaltain rautatiehen. Rakennettava matka on noin 40 mailia. Se lyhentäisi Port Arthur-Duluth matkaa 200 mailia. Insinöörit kuuluvat jo olevan siellä töissä. Homman takana on jo ku yhdysvaltalainen komppania. Mahdollisesti voi olla, että tuohusta tulee tosi, mutta voi se myöskin olla vaan syötti, joka on heitetty työttömille, että ne rauhallisesti odottaisivat.

Kaupungissamme on ollut oikein juhlimisen ajat, ovat juhlineet herrat sekä työläiset. Täkäläistä kermaa kunnioitti huhtik. 28 p. illalla, vierailullaan Canadan korkein virkamies kenraali kuvernööri. Kaupungin puolesta ja kustannuksella oli laitettu vastaanotto seremoonit. Aseet muotoihin kelpaavat kaupungin poliisikunta, valtuusto, soittokunta ja patryt pistimineen olkapäillä, se joukko lienee edustanut sotaväkeä. Ja kansaa ja autoja oli paljon. Maan vaasitte käytettiin ensin Armoryssa, siellä puhuttiin puolelta ja toiselta ja annettiin muistoksi jonkinlainen adressi. Korkeakoulun rapuilla kuvernööri omakätisesti veti syrjään vaatteen, suursodassa kaatuneiten port arthurilaisten muistoksi valmistetun patsaan edestä. Korkeakoululta kun niavieras vietiin takasin junaan. Muuten mies näytti hyvinvoivan näköiseltä. Hyvä huoli oli pidetty myöskin mukavuuksista matkalla. Useampia vaunuja käsittävä erikoisjuna oli herra kenraali kuvernöörin käytettävänä.

Mutta kaksoiskaupunkien työväestö on pitänyt hiukan toisenlaisia juhlia. On juhlinut kansainvälistä Vappujuhlaa. Juhlat alkoivat jo lauantaina huhtik. 30 p. kello kahden aikana iltapäivällä soittokunta alotti juhlaohjelman Port Arthurin Työn Temppelissä. Ensin oli aikomus juhlia ulkona, mutta kylmä ilma pakotti huoneen seinien sisälle. Toveri Niilo Aho lausui tunnetulla taidollaan juhlarunon. Juhlapuheen lauantaina piti täkäläisten kurssien opettaja Oksanen. Puheensa hän pääasiassa kohdisti työväen luokan tietoisuuden tarpeellisuuteen. «Työväenluokalla on raakaa voimaa, kun jokainen oppii sitä tietoisesti käyttämään, on vallankumouskmappailussa varmasti voittoleva meidän palkkatyöläisten». Edelleen puhuja terotti järjestymisen tarpeellisuutta, kehoitti järjestäytymään ei vanhoihin ammattiunioihin, vaan nykyaikaisiin teollisuusunioihin. Täällä Canadassa OBU ja rajojen toisella puolella IWW. Puhe kokonaisuudessaan oli kylläkin asiallinen ja suomenkielen käyttö mainio, mutta siinä ei ollut mitään uutta, eikä sanallakaan mainittu mikä kansainvälinen merkkipäivä Vappu on. Puheen jälkeen lausui runon tov. Vuori. S. s. järjestön puhujalle tov. Hautamäelle oli myöskin järjestetty puhe. Täytyy sanoa että se oli todellinen päivän merkitystä vastaava. Puheessaan hän pääasiassa selosteli vallankumouksellista taistelua 3:nen kansainvälsien hengen mukaan. «Pyhän Venäjän uuvutettu kansa, joka neljä pitkää vuotta on yksinomaan seisonut koko kapitalistisa mailmaa vastaan, ojentaa teille yli verivirtojen kätensä, pyytää apuanne. Autaateko te vai jätättekö tuon uuvutetun kansan edelleen kamppailemaan kuolinkamppailuaan. Jos auttaa tahdotte niin rientäkää kommunistisen Internationalen lipun ympärille. Se tie ei ole ruusuilla kukitettu. Vastaanne tänäpäivänä kevät tuuli heiluttelee mustia kuoleman ruusuja kaatuneiten marttyyrien haudoilla. Mutta se tie on varmasti voittoon vie pä.» Voimisteluseura Nahjuksen miehet ja naiset esittivät vapaaliikkeitä.

Illalla esitettiin Temppelillä «Punaiset hautajaiset» ja Fort Williamin pirtillä «Kerjäläisnäyttelijätär». Kummassakin paikassa huoneentäyteiselle yleisölle. Sunnuntaina, Vappuna, alkoivat juhlat Temppelilä kello 2.30. Aluksi soittokunta soitti Marseljeesin ja kansainvälisen jota noin 700 ihmistä käsittävä juhlayleisö kuunteli. Puheen englanninkielellä piti yksi vankilassa ollut Winnipegin lakon johtajisat John Queen. Toista tuntia kestävässä puheessaan hän teki selkoa siitä jättiläiskamppailusta mitä työ ja pääoma käyvät keskenään. Siinä taistelussa on työväenluokan toimittava taloudellisella arenalla yhtenä miehenä ja myöskin taisteltava valiovallan valtaamisen puolesta. OBU kannatus renkaan sekakuoro lauloi kumouksellisia lauluja. Nahjuksen miehet ja naiset esittivät vapaa- ja sauvaliikkeitä ja miehet esittivät mahtavia pyramiiteja. Päivän ohjelma loppui Alli Koiviston puheella.

Illala jatkuivat juhlat Fort Williamin pirtillä vaihteevalla kumoushenkisellä ohjelmalla ja Port Arthurissa puhui tov. Queen Gaiety teatterissa. Yleensä voi sanoa että juhlat olivat kaikinpuolin hyvin onnistuneet. Ohjelma todella tarkotustaan vastaava ja kaikenkielisten työläisten osanotto juhliin kiitettävä. Helppohintaista englanninkielistä kirjallisuutta jaettiin runsaasti.

Huhtikuun 29 p. illalla oli tov. Hautamäellä puhetilaisuus Temppelillä. Kuulijakunta oli hyvin pieni. Hautamäki on todella kuulemisen arvoinen puhuja. Esitys on selvää ja siinä hengessä mitä nykyinen aika vaatii. — i —i.

Tulva tuhosi rautatiesiltoja

Viime viikon ankarat sateet tekivät tuhoa C. P. R. tiellä Port Arthurin ja Schreiberin välillä, hävittäen ja turmellen muutamia siltoja. Sentähden oli liikenne sanotulla tieosalla katkaistuna keskiviikosta lauantaina päivälliseen. Itään menevät matkustajajunat lähetettiin Canadian National tietä. Tämän liikennehäiriön takia saapui Vapauden Vappunumero tänne niin myöhään lauantaina, ettei ehtinyt enään kannettavaksi ennen maanantai-aamua, jolloin saimme sekä keskiviikon että lauantaipäivän lehden samalla kertaa.

Saivat pienempiä vammoja

Viime sunnuntaina törmäsi muuan hurjaa vauhtia kiitävä Chevrolet auto läpi kaksoiskaupunkien välillä olevan McIntyre-joen sillan kaiteiden. Ellei rinnalla oleva raitiotiesilta olisi ollut niin lähellä, olisi auto väkineen pudonnut jokeen, nyt se sen sijaan sai koko hyviä vaurioita ja autossa olijat pääsivät pienemmillä vammoilla. — Tapauksesta liikkui mitä villimpiä huhuja ympäri paikkakuntaa.

—o—

Rahaa Suomeen

Smk. 38.00 Canadan Dollarista

LÄHETYSKULUT OVAT SEURAAVAT:

40c. lähetyksistä alle $30.00; 50c. lähetyksistä $30—$40; 60c lähetyksistä $40.00—$60.00; 75c lähetyksistä $60.00—$100.00. Yli $100.00 25c. jokaiselta alkavalta sadalta lisää.

VAPAUS

Box 69, Sudbury, Ont.

Torontossa ottaa rahalähetyksiä vastaan tov. A. T. Hill, 214 Adelaide St. West.

VAPPU

Meillä on varastossa nyt Yhdysvaltain Työmiehen ja Toverin kustantamaa VAPPUA. Se on tällä kerralla mainio julkaisu.

Meidän täytyi maksaa Vapusta 25 pros. tullia. myyntiveron y.m. ja siksi emme voi sitä myydä alle 90c,

Tehkää tilauksenne nopeasti.

VAPAUS,

Box 69, Sudbury, Ont.

SAULT STE. MARIEN UUTISIA

Työt ovat osittain alkaneet terästehtaalla. Nyt kuin työläiset ovat olleet työttömänä monta kuukautta, aljettiin työt ja palkat laskettiin mikäli olen kuullut kymmenen prosenttia. Niin alhaalle painui «leipävarras», sillä palkat ovat olleet mitättömän alhaiset aina tälläkin työmaalla. Ja nyt kuin jo toinen kerta neljän kuun sisällä alennettiin palkkoja, on melkein mahdotoin tulla toimeen sillä palkalla, jonka terästehtaan alinpalkkaiset työläiset «ansait-

Vapaustaistelujen marttyyrejä muistellessa

Upton Sinclair kertoo eräässä kirjoituksessaan ihmeellisistä Afrikan muurahaismatkueista, kuinka ne aika ajoittain liikkuvat eteenpäin suurissa, miljoonia käsittävissä karavaaneissa. Rientäen aina uusille pesäpaikoille missä on viljavampi ympäristö. Nuo eteenpäin rientävät parvet kohtaavat usein jokia y. m. vaaroja matkallansa, joihin etumaiset sortuu, mutta toiset siitä huolimatta rientää eteenpäin jatkuvana kulkueena sortuneiden ruumiskasojen yli varman päämäärän saavuttamiseksi.

Samanlaista kuin on ylläsanottu, on ollut työväen marssi läpi aikojen. Koko ihmiskunnan historiahan näyttääkin olevan vaan pääasiassa kertomusta eteenpäin marssivista ihmisistä, jotka joskus näyttävät aivan kuin sokeasti syösseen eteenpäin, kohdaten vastusta ja vaaroja. Uudelleen ja uudelleen on eteenpäin pyrkivät joukot pysäytetetty. Uudelleen ja taas sortuneet. Ja niimpä näyttääkin kuin historian lehdet olisi melkein lukemattomien marttyyrien kansoittamat. — Mutta aina on lyödyt ja murskatut joukot nousseet uudelleen, ja yli ruumiskasojenkin on työn armeija horjunut eteenpäin, varman päämäärän innostamana. Kuten ne Afrikan kohtalon muurahaiset, on ihmiskunta myös jatkanut taukoamatointa marssia läpi vuosituhansien, mieliä aina innostaen vapauden kaipuu.

Ennen muinoin ei vapaus-ajatus kyllä ollut muuta kuin unelma vaan. Se oli vaan toive eikä mikään varma ohjelma. Ihmiset saattoi sen kutsusta riemastua, taistella ja kuollakin. Mutta niin usein sortuivat ja vaan suuremmaksi osaksi siitä syystä, että vanhalla ajalla ei vapaus ajatus ollut taloudellisin ehdoin määritelty.

Vasta uuden ajan kapitalismi on muuttanut vapauden unelmat käytännölliseksi ja tieteelliseksi ohjelmaksi.

Vasta 19:sta vuosisadan alussa on työväen taisteluilta hapuilemisen aika loppunut. Vasta tällöin on vallankumouksen kuvio saatu kaiverretuksi edes osaan työväenluokan mieliin, joka kumousohjelma on työnantajaluokan perinpohjainen kukistaminen. Ja tämän on tieteelliseksi ohjelmaksi lyhyesti kirjoittanut Karl Marx 1848, asiakirjassa, joka tunnetaan nimeltä «Kommunistinen Manifesti». Tuon pienen asiakirjan ympärille on tähän päivään mennessä kokoontunut kokonaisia kirjavuoria, tai oikeammin koko maailman kirjallisuus—ja sanomalehdistö, toiset sitä puolustamaan ja toiset sitä vastustamaan.

Mutta kuten sanottu, on jo ennen tämän ohjelman ilmestymisen työväenluokkaa sorrettu ja koska sitä on sorrettu, on se myös unelmoinut ja taistellutkin vapauden puolesta. Nämä entisajan työväen taistelut tunnetaan vanhanajan orjakapinoina ja keskiajan talonpoikaiskapinoina. Vanhanajan orjataisteluista ovat huomattavimmat kuuluisat Espanjan ja Sisilian orjasodat ja Spartta-kuskapinat. Jo yksistään näissä taisteluissa kerrotaan miljoonia orjia, se on sen ajan työläisiä mitä julmimmalla tavalla murhatun.

Katsellessamme porvarillisten historian kirjoittajain kertomuksia, me huomaamme kuinka he asettavat korkealle jalustalle muinaisen kreikkalaisen klassillisisen tieteen ja taiteen. He aivan kuin asettavat ihanne yhteiskunnan sympooliksi, m. m. Atenan ja Spartan. Mutta he aivan liijan vähän jos ollenkaan, kertovat minlainen oli työväenluokan osa heidän ihailemissaan yhteiskunnissa, m. m. Spartassa, jota Platon suositteli malliyhteiskuntana, kerrotaan työväestön tilan olleen kaikkein kurjemman miksi Platon, tuo nykyajan oikeustososialististein tapainen suurmies suositteli Spartan malli yteiskuntana?

Siksi että Spartassa valtio omisti maan ja helotit, se on orjat, joita ei saanut myydä, ollen valtiolla siis ylin määräämisoikeus orjien yli. Tämä siis oli Platon ihanneyhteiskunta, mutta mikä oli orjien asema, vaikka yksityiset olikin kielletty niillä kauppaa käymästä? Spartassa ei ollut vapautettuja orjia, sillä kaikki karanneet orjat armotta— surmattiin. Keinot, joilla orjia hallittiin oli niin julmat, että historiassa ei näytä löytyvän toista maata (nykyään Suomea ja Unkaria lukuunottamatta) joka kykeneisi raakuudessa kilpailemaan Spartan kanssa. Vaikka valtio omistikin orjat, olivat ne siitä huolimatta ylimystön täydellisen mielivallan alaisina, joille valtio heitä luovutti. M. m. jalosukuiset ylimysnuorukaiset harjoitellessansa murhaamistaitoa, hyökkäsivät usein yöllä orjien majoihin, levittäen kauhua ja kuolemaa. Ketään ei säästetty, ei naisia eikä lapsiakaan. Tällainen menettelytapa oli vaan yksi monien muiden joukossa, joilla orjia kurissa pidettiin. Millainen oli sen ajan työläisen asema työmaalla, noissa ihanne valtioissa. Siitä saa jo osittain kuvan kuin mainitsemme miten orjia kohdeltiin m. m. kuuluilla Lauriumin hopeakaivannoilla. Nämäkin kaivannot vuokrasi valtio yksityisille, jotka sitten tekivät kaikkensa työvoiman ryöstössä, voittaaksensa mahdollisimman paljon.

Yleinen tapa oli, että jos joillakin aloilla epäiltiin orjilla olevan kapina, tai karkaamishankkeita, luovutettiin ne kaivosurakoitsijoille — kuolemaan.

Ennenkuin heidät näihin pimeisiin kuoleman onkaloihin syöstiin, riistettiin heiltä pois riekaleisetkin vaatteet. Heidän alastomat ruumiinsa sitte maalaamalla, tai tulisilla raudoilla merkattiin, ja heidän nilkkoihinsa kiinnitettiin raskaat kahleet, miehet ja naiset sekaisin samalla tavalla. Heidät pakoitettiin verissä käsin ja jaloin pitkät päivät mitä alkuperäisimmillä työaseilla irroittamaan hopeamalmia vuoren särmäisistä seinämistä. Läimäys piikkiruoskasta alastomalle ruumiille oli tavallista jos jonkun vaan arveltiinkaan laiskottelevan, jotka kerran näihin kaivannoihin oli joutunut, niin niitä aivan lijan harvoin nostettiin elävänä takaisin. Sinne tuotiin heidän ravintonsa, joka oli kehnointa ja huonomaa kuin mitä sioille syötettiin. Kaivoksen kosteissa onkaloissa, haisevilla pahnoilla, tai alastomalla kalliolla kahleisiin taottuna saivat nämä onnettomat työläisparat viettää yönsä. Ei koskaan oikeata lepoa, oikeata ravintoa, valoa, juomaa, tai raitista ilmaa, ei ystävällistä sanaa, ei rakastavan orjasisaren hellivää hyväilyä, ei mitään sitä mitä ihminen elääksensä tarvitsee.

Tämänlainen kuin oli työläisten osa noissa kuuluisissa «sivistys»-valtioissa, niin olihan luonnollista, että syntyi kapinahenkeä, syntyi ajatus vapautua moisesta kohtelusta. Ja lähin toimenpide oli, että orjat koitti pelastautua tästä onnettomasta asemasta, karkailemalla metsiin ja vuoristoihin, nämä karkausyrityksensä kumminkin saivat orjat useammassa tapauksessa maksaa hengellään. Tai jos joskus säästyivät kuolemalta, poltettiin heidän otsaansa merkki.

Toinen ja äärimäisempi toimenpide oli suoranainen taistelu. Orjat oli kyllä kuoleman uhalla kielletty koskemasta aseisiin, mutta kuin kerran oli tullut taistelun hetki, hyökkäsi orjat ylimysten kimppuun ryöstäen heiltä aseet.

Alkuaan nämä tällaiset pienemmät ylimysten kimppuun hyökkäämiset olivat vaan kostotoimenpiteitä, kuin katkeruus tuli sietämätömäksi, tahdottiin vaan kostaa pahimmille orjien rääkkääjille, joissa kahakoissa kumminkin kapinoivat tyyten surmattiin, jolleivat he onnistunut pakenemalla säästämään henkensä, mutta myöhemmin nämä hajanaiset, äärimäisen katkeruuden synnyttämät pienet kapinat kehittyi mahtaviksi, koko silloista yhteiskuntaa järkyttäviksi kumousliikkeiksi — orjasodiksi — joissa ei ollut tarkoitus kostaa muutamille julmureille, mutta joilla kapinoilla oli tarkoitus poistaa orjuus.

Mutta kuten historian lehdiltä näemme, nuo monet silloiset työväenkapinat kumminkin — vaikkakin monien vuosien taisteluiden jälkeen — hävitettiin. Vallassaoleva luokka ollen monta kertaa paremmin aseellisesti varustautunut, kykeni nuo jalot yritykset aina verivirtohin hukuttamaan. Miten julmalla tavalla jo sen ajan ylimystö kosti työväestölle sen kapina yritykset, selviää meille kun mainitsemme kuuluisan Spartacus-kapinan, miten onnettomasti se päättyi. Kun Spartacus viimeisessä taistelussaan Silarus-joen lähettyvillä, etelä-Italiassa, joutui häviölle roomalaisen kenraali Crassuksen kanssa, oli hänen armeijansa 300,-000 miestä käsittävä. Mutta nämä kaikki armotta murhattiin, 6,000 vankia vaan tuo ylimys päällikkö otti ja nekin Capvon ja Rooman välisen tien varrella hirtettiin puihin, varoitukseksi toisille, ettei he vaan enään uskaltaisi nousta kapinaan. Monet muut vanhan ajan työväen taistelut yhtä julmasti verivirtoihin hukutettiin.

Mutta joskin vanhan ajan ylimystö näyttää kohdelleen julmasti sen ajan työväenluokkaa, niin kumminkaan myöhemmin keskiajalla ei kristillinen ylimystö näytä olleen yhtään sen hienotuntoisempaa, vaan päinvastoin, on sen menettely ollut vieläkin sydämmettömämpää. Ajatelkaa, kun esim vuodesta 1481-83 kuningas Ferdinandin hallitessa Espanjassa, kokonaista 10,000 ihmistä tuomittiin elävänä poltettavaksi polttoroviolla. Tämänkään tyrannihallituskautena ei ketään säästetty polttoroviolle joutumasta, jonka vaan tiedettiin kapinoivan kirkkoa ja ylimystöä vastaan. Mutta tämäkin on vaan pientä lahtaamista sen rinnalla mitä Henrik VIII:n määräyksestä Englannissa toimeenpantiin vuosien 1509-1547 välillä, sillä tällä ajalla elävänä polttoroviolla poltettiin Englannissa kokonaista 72,000 ihmistä. Ja aivan samaa elävänä ihmisten polttamista jatkui vielä hänen julman sisarpuolensa Marian päästessä valtaan. Tätä samaa teurastamista näyttää läpi historian. Niinpä v. 1545 hävitettiin Ranskassa 15 neliöpeninkulmaa ala kokonaan autioksi, 3,000 ihmistä suorastaan poltettiin elävänä lopuksi noin 700 ajettiin metsiin jonne he sitte kuolivat nälkään. Tänä ... mainittuna vuotenakin surmasi sen ajan feodali ylimystö Ranskassa noin 20,000 työläistä.

Mutta jättäkäämme kertominen kesken yläluokan julmuuksista vanhalla ja keski ajalla ja tarkastakaamme lyhyesti missä määrin nykyajan vallassaoleva luokka on humanisempaa —, Kohteleeko nykyajan porvaristo työväestön oikeutettuja vaatimuksia jalomielisemmin kuin sen edeltäjät. Kun nykyajan kauppa- ja teollisuuskapitalistit taistelevat vallasta 18 vuosisadan lopulla ja 19 alkupuolella, niin miten tavattoman kauniisti se sattoikin silloin puhua veljeydestä, vapaudesta ja tasavoisuudesta joka maassa. Mutta erittäin oli se muotina Ranskassa, jossa porvariston valtaan päästyä suuri määrä hallituksen jäsenten kantoi punaista merkkiäkin. Mutta v. 18.. jolloin Ranskan työväki otti vallan omiin käsiinsä etupäässä Pariisissa, Lyonissa, Marseillessa ja Toulonissa ja kun sitte porvarien 70 ... kautta kestäneen taistelun jälkeen onnistui kukistaa työväen vallan, me huomaamme miten «jalomielisesti» se työväen avulla feodaalien vallasta voiton saanut porvaristo ... Porvarillinen historian kirjoittaja on pakoitettu lausumaan, että ...

Tilatkaa VAPAUTTA Suomeen

Jokseenkin jokaisella meistä on omaisia ja tuttavia Suomessa. Yhdellä on isä, toisella äiti ja useimmilla molemmat, tai ainakin veljiä ja siskoja.

Olivatpa omaiset miten läheisiä tahansa, se kuitenkin on varmaa, että lapsuuden muistot ja läheiset verisiteet meitä vielä kiinnittävät omaisiimme jotka nyt meistä kaukana, lapsuutemme leikkipaikoilla elävät.

Ja jokainen meistä, kunhan vain joskus pidättää asiaa ajattelemaan, ei mielellään soisi siteiden omaistensa kanssa katkeavan siitä huolimatta, vaikka olemmekin kauas toisistamme ajelehtineet.

Yksi keino pitää noita siteitä solmussa, on täältä sanomalehden omaisilleen tilaaminen. Sanomalehti, vaikkakaan ei suoraan kerro siitä taikka tästä henkilöstä, kertoo kuitenkin asioista ja tapahtumista niiltä paikkakunnilta, niiltä ympäristöiltä ja niistä oloista, joissa niin monen äidin lapset täällä elävät. Jokainen isä, jokainen äiti, veli ja sisko varmasti mielellään haluaa saada jotakin tietoa siitä maasta jossa läheinen omainen on pakotettu leipänsä hankkimaan.

VAPAUS MENEE NYT SUOMEEN

Niin pitkälle kun tiedämme, menee Vapaus nyt Suomeen säännöllisesti ja on mennyt jo jonkun aikaa. Tähän asti emme ole kehottaneet Vapautta Suomeen tilaamaan, sentähden että siitä ei olisi ollut meille, lehtemme vieraassa painossa painettaessa, mitään hyötyä, päinvastoin — häviötä. Nyt siitä sensijaan on jonkunverran hyötyä ja siksi toivomme että mahdollisimman moni Vapauden tilaaja tilaa lehtemme myöskin omaisilleen Suomeen.

Huhtikuun ajan ovat entiset tilaushinnat Suomeen samoin kuin muuallekin tilattaessa voimassa, mutta toukokuun alusta lehtemme alkaessa ilmestymään kolmasti viikossa, tulevat tilaushinnat nousemaan. Nyt ne ovat 1 vk. $5.25 ja puoli vk. $2.75.

Leikatkaa allaoleva lippu ja lähettäkää se, raha mukana, ja sen saatuamme alamme Vapautta heti lähettämään antamallanne osotteella.

VAPAUS, Sudbury, Ont.

Tähän liitän $............ Vapauden .... vuosikerran tilauksesta Suomeen. Lähettäkää lehteä seuraavalla nimellä ja osotteella:

Nimi ....

Osote ....

....

Tilauksen lähettäjän nimi ja osote:

....

....

VAPAUS

Box 69. SUDBURY, ONT.

rainian lääkerahastoon ja toinen puoli OBU lukutuvan avustamiseen.

— T. H.

Vapunvietto Sault Ste. Mariessa

Suuremmoiseksi muodostui vapun päivän vietto tänä vuonna, sillä ensi kerta marssi nämä työn raskaanraatajat mahtavassa kulkueessaan hilpeillä mielin juhliessaan omaa kansainvälistä juhlaansa. Kahden soittokunnan soittaessa mahtavia vallankumoussäveliä ilmoille marssi noin lähemmäs tuhannen miestä naista ja lasta pitkin Soon katuja. Osanotto olisi ollut ehkä monin verroin suurempi kin vaan ei ehditty kyllin suuresti ilmoittaa ja järjestää sillä saatiin liian myöhään tieto että näistä juhlista on aikomus tehdä kansainväliset ja että tullaan kulkuetta järjestämään. Vaan sittenkin vähässä ajassa saatiinaikaan enempi kuin mitä oli voitu odottaa vaikka tämän kaupungin teräs sulimon herrut oli kieltänyt että tämän tehtaan ohi ei kulkue saa mennä niin kaikesta huolimatta päätettiin tehdä yritys ja ei mitään häiriötä tullut vaikka tämä suuri työläisjoukko kulki tämän kielletyn tien kautta. Punalippu tosin ei hulmunnut (ainoastaan pieni) tällä kertaa, vaan tiedämme että jokainen näistä kulkueessa mukana olleessa tunsi sydämessään että hän kulki punalipun juurella. Ja se tullaan vielä joku päivä nostamaan näkyviin hulmuamaan korkealle ilmaan ja ei meidän sortajillamme tule olemaan voimaa sitä alas repiä. Se kaunis toukokuun aamu vielä kerran valkenee! Juhlakentälle saavuttua oli siellä satoihin nouseva joukko kulkuetta vastaan ottamassa. Ohjelmaa oli kentällä puheita Suomen, Englannin, Ukrainan ja Venäjän kielellä. Suomen kielisenä puhujana oli tov. Puro Sudburysta ja Kivimäki Detroitista. Soittokunta soitteli useita kappaleita, laulua esittivät tytöset. Vapaa ravintola oli kaikille tarjona kentällä, jonka jälkeen kukin hajaantui eri teille kotiinsa. Ja taas illalla kukin kansallisuudet kokoontuivat omalle haalilleen viettämään iltaa niinpä S. S. Osaston talokin oli ääriä myöden täynnä näkemässä ja kuulemassa. Ja illan ohjelma olikin keräytynyt että riitti koko myöhään. Tov. Puro piti puheen sitte oli runoja, lauluja, sooloja, duettoja, kupletia ja köörilauluja, jotka tekivät illan ohjelman eritt. nautinto rikkaaksi sitte näyteltiin kappale «Sota morsiot», jonka jälkeen kaikki riensivät kotiansa hilpein mielin.

Viettivät häitään

Tovereiksi toisilleen elämän mutkaiselle polulle yhtyivät osastomme jäsenet Vivi Latvala ja John Mäki. He viettivät häitään S. S. Osaston talolla 2 p. t. k., jonne oli suuri toveri- ja tuttavapiiri kokoontunut läsnäolollaan kunnioittamaan heidän häätilaisuuttaan. Toivon parasta yhteisymmärrystä ja pitkää ikää nuorelle parille!

Osaston virallisessa kokouksessa huhtik. 24 p. yhtyi uusia jäseniä Gunilla ja Akseli Leppänen. Tilitettiin keräyslistat B. C. Federationistin hyväksi, K. Tervon listalla $9.40 U. Katajan $6.50 ja T. Holmin $2.00. Yhteinen tulos $17.90.

Työn vaaroja

Kaksi työläistä loukkaantunut teräs sulimolla t. k. ensimäinen päivä, joista toinen nimeltä Albert Dore kuoli 3 p. aamulla sairaalassa saamistaan vammoista. Häneltä jäi vaimo ja kolme pientä lasta, ollen ijältään 35 vuotta vanha. Työtoverinsa J. A. Cauthur joka myös loukkaantui lievemmin on sairaalassa paranemaan päin. Tämä tapaus oli ollut yksi eriskummallisimpia mitä on nähty. Räjähdys uskotaan johtuneen siitä että kaasua oli salpautunut kuoren alle joka oli muodostunut kylmenneestä kuonasta. 20 tonnia jota oli padassa, lenti ilmaan 30 jalan korkeudelle. Dore, joka oli läheisyydessä niin kuuma metalli läiskähti hänen päällensä. Dore oli ammatiltaan junamies ja työskennellyt terässulimolla 10 vuotta.

— Helma.

ERI PAIKKAKUNNILTA

TARMOLA, ONT.

Meillä oli täällä iltamat huhtik. 16 p. Suomen punaorpojen hyväksi, josta oli puhdas tulo $94.25. Nätti summa niin pieneltä joukolta ja se onkin oikein. Ja se yleisö näytti ymmärtävän hyvin sen asian tärkeyden, että Suomen työväen luokan nouseva sukupolvi tarvitsee nyt kipeästi apua, voidakseen nousta ja varttua suorittamaan sen jalon tehtävän, joka on vielä Suomen työväen luokalle edessä vapauttaa Suomen työväenluokka kapitalistisen hirmuhallituksen ikeen alta. Sitte keräyslistoilla tuli $14.35, yhteensä $108.60. Kiitos uhrautuvaisuudesta hyvän asian eteen. Nämä on lähetetty Toimeenpanevalle komitealle Suomeen lähetettäväksi. — E. W. Smolander.

MOND, ONT.

Järjestön sihteeri A. T. Hill, vieraili täällä pikkukyläsämme 23 p. huhtik. pitämässä puhujamatkallaan. Harvinaisen sattuman kautta oli karttunut kuulijoita useampia —Puhujan vasta alkuun päästyään näyttivät jotkut henkilöt 3:men sällin lähdön. «Sanoivat ei voivansa sulattaa moisia, kuin ovat kuulleet parempaakin y. m.» Kovin hellätuntoisia tavataan vielä tämän päivän miehissä, kun ei vasten tahtoaankaan jaksa kuunnella yhden puhetta loppuun ja silti pitävät itseänsä kyllin hyvinä arvostelemaan. Tämän osan näyttelijät eivät olleet meidän osastomme jäseniä ja se on heille anteeksi annettava. Puhuja muuten toi asioita esille selväpiirteisenä. — Kommunistisella silmällä katsottuna — Yksi kuuntelija.

—0—

THREE NATIONS

Pohjois-Ontariosta, kulkurin polulta.

Nyt sitä on taasen työläinen talven tuulet, tuiskut ja pakkaset kärsinyt ja kestänyt.

Kesä se tekee täälläkin tuloaan koska ei enään lunta näy. Ilmat on kovasti lämpimät ja luonto alkaa muuttamaan kesäverhoon. Kuinka monella meillä työläisellä on kevät? Luulenpa että monen työläis-toverin ja toverittaren rinnassa on mitä katkerin ja synkin talven routa, sillä niin monet tuhannet työläiset saavat kierrellä nälkätaipaleella suolivyötään kiristellen ja siksi ei meille kevät tarjoa kevättunnelmata eikä paljonkaan lohtua tuo.

Koska tuo katkeruuden routa työläisten rinnoista sulaa ja tyyten häviää. Se häviää sitte vasta kun me työläiset saavutamme yksimielisyyden ja kaikin yhdessä alamme taistelemaan tosi vihollistamme vastaan, tuota kahleitamme kiristäjätä «kapitalismia» vastaan. Silloin kun olemme sen voittaneet, niin silloin vasta koittaa työtätekevänluokan oma kevät. Mutta niinkauan kun me keskenämme puolueitten oikeassa olosta riitelemme emme mitään saav. Tällaisissa kahnauks. kulut. liian paljon kallista aikaamme ja unhotamme tykkänään tosivihollisemme, kapitalismin, jota vastaan meidän olisi käytävä taistelua. Onhan meillä jo hyviä esimerkkiä minkälaisilla aseilla ja minkälaisella toiminnalla vallassaoleva luokka on kukistettava.

Puolueikis minun mielestäni soveltuu vallan mainiosti kapitalismin kukistamiseen Kolmas Kansainvälinen. Luulenpa, että kolmannen kansainvälisen säännöistä löytyy pykäliä, tälläkin mantereella. Yksi on kai meillä vihollinen joka maassa. Ne jotka kovasti sopii ottaa käytäntöön kaikin kuuluvat yhteen järjestöön ja he tappelevat kuin yksi mies meitä työläisiä vastaan niin eikö meillä työläisillä myös pitäisi olla joka maassa sama järjestö ja samallaiset taisteluaseet. Mutta me tällä manteeella asuvat, emme juuri haluakkaan kapitalismin kukistumista, päinvastoin. Enin osa meistä työläisistä tutkee porvariluokkaa ja työväen järjestöitä polkee alas. Jos se kyllä alhaalla jo on. Irstaisuus ja yksilöpyynti se on kyllä huipussaan joka perukalla. Rehti ja rehellinen työläinen se ei ole kulkukoirankaan arvossa jos ei ole hyvässä taloudellisessa asemassa, mutta henkilöä, jolla vain on rahaa sitä kunnioitetaan ja jumaloidaan vaikka hän olis miten inhoittavalla ja irstasella tavalla nuo kolikat itsellesä anastanut.

Kuulkaa te tämän mantereen asuvat suomalaiset, te irstaisuuden esikuvat, te roistot ja kämplärit ja salakapakka runnarit. Eikö olisi jo aika tauota tuosta inhoittavan irstaisesta pelistänne. Te jotka pelillänne tuotatte niin suurta turmiota työväen luokalle. Vai onko teillä ei komus kämpläyksellänne tappaa tykkänään työläisistä sen vähänkin paremman asian, ja aatteen mitä heissä vielä jälellä on.

Kuulkaa te pohjois-Ontarion työväen järjestön eturivin miehet ja te ison union delikeitit. Eikö se ole sopimatonta sellaisten henkilöitten runnata koiratorppaa, joitten pitäisi olla tien viitoittajina niille vähemmän tietoisille, eikä menetellä tällä ylläniainitulla tapaan kuten olen nähnyt ja kuullut.

Olen kuullut, että täällä OBU delikeitit pakoittaa viinan kautta miehiä ottamaan OBU:n korttia. Ensin antaa miehelle viinaa niinpaljon että hän tulee siihen kuntoon että enemmän pi täytyy saada, maksoi mitä maksoi, niin täytyy ottaa ensin union kortti; ja sitte vasta saa päälle tuota mökäöljyä. Tällainen järjestämistapa ei oikeen kuulu työväen periaatteisiin, päinvastoin me rikomme järjestömme sääntöjä. Olipa sitte minkä työväenpuolueen järjestäjä tahansa olen siis sitämieltä että pois keljut työväen järjestämistyöstä.

Huhtikuun 16 p. Vapauslehdessä olleen Cobaltin tovereitten kyselyyn haluan vastata.

Täällä se on ollut tuo katala Iisalmelta tullut ammattilahtari koko ajan kun Suomesta tuli South Porcupineen. Dome kaivoksessa hän on ollut hyvin rauhallisesti komppainan kämpällä, ei hän ole paljonkaan liikkunut missään ihmisten joukossa. Täällä Dome kaivoksella hänellä on ollut hyvin rauhallinen olla, kun täällä ei ole ollut talvella ketään suomalaisia, nyt vasta keväällä on tänne pysähtynyt joitain suomalaisia, jotka jo sanoivat häntä puhuttaneensa ennen kun tämä ilmoitus oli Vapaudessa. Toverit kun näkivät tämän ilmoituksen Vapaudessa, niin pojat panivat tämän verihurtan tunnustukselle, jossa hän oli tunnustanut olevansa Iisalmelta kotoisin oleva avuttomain vankiraukkain rääkkääjä **H. Kostia.** Tämä nimitetty henkilö oli sanonut olleensa muona miehenä, mutta ei muka kohdelleensa vankia näin raaasti kun tässä lehdessä on.

Nyt tämä yllä mainittu verihurtta on nähnyt paraaksi poistua paikkakunnalta. Hän on lähtenyt Domeminelle huhtik. 23 p. iltana kenenkään tietämättä. Hän on kuulemani mukaan leikkuuttanut tukkansa ihan päänahkaamyöden pois, joten häntä on vaikeampi tuntea enää kiharatukasta. Pyydän tovereita kaikkialla että annatte tällaiselle hurtalle sellaisen kohtelun kuin hänelle kuuluu. En tiedä kertoa minne hän on mennyt. — I. M.

WATER TOWNSHIP

Kesä tekee tuloaan tänne pohjolan kylmään ja karuiseen vuoristoon. Vähä alkaa olla farmarinkin mieli toivorikkaampi, kuin on saanut perheensä ja kaikki karvakorvansa raahattua talven pyryn ja pakkasen yli.

Mutta eipä se mieli tahdo kauvaa keveänä pysyä, kuin saapi alituiseen nähdä ettei ne luonnon antimet ole köyhän käytettävissä. Jos karu maasi on kovan vaivannäön kautta esim. kasvanut potatia, niin ei ne ole vielä yksistään syödä kovinkaan herkkua ja niillä ei voi vaihtaa muuta syötävää, kuin markkinahinnat ovat aivan mitättömät, tai ei saa mitään. Eipä se näy olenvan teollisuuspaikoillakaan kovin vilkasta eikä kehuttavaa ainakaan tällä kertaa. Hautamäki täällä meille aprikoitsi teollisuustyöläisen aseman kokolailla paremmaksi kuin meidän henkisesti köyhien farmarien. Niin kyllähän meitä jumalaparatkoon se henkisen enerkian puutekin vaivaa. Mutta me luokkataistelijat täällä olemme jo niin karaistua väkeä, meidät on tulikiven savu ja kaikki viime vuosien näkemät ja kuulemat, niin koviksi karaisseet että meihin ei pysty enää hienotunteisuus eikä apostolien saarnatkaan. Me hameväki kyllä joskus päätämme että nuot ukot on ihan hulluiksi tulla tuon ruumiillisen työnsä kanssa, kuin ei henkiselle työlle joudeta mitään huomiota lainaamaan. Mutta he vaan vastaavat, että ei vallankumousta noin jouduteta että työläisjoukot toisiaan vastaan taistelee ja melkein unohdetaan tuo yhteinen suuri ja voimakas vihollinen kapitalismi ja kyllähän me tuon tietty aikoja sitte. Niin he vaan vastaavat meille ja siihen saamme tyytyä. Niin kyllähän nuo ukkoparkamme ovat jo pettyneet monet eri kerrat vaikka olisi hyvääkin luvattu, niin aina vaan on täyttämättä jätetty ja siksi en niin kovin ihmettele että he on koviksi käyneet.

Osaston kokouksessa huhtik. 27 p. oli mainittavan arvoista Aluetoimikunnalta tullut kirjelmä jonka johdosta keskusteltiin ja äänesteettiin ei yhdyttäväksi ennenkuin saadaan nähdä jos Aluetoimikunta täyttää suuret lupauksena ja kokouksen lopussa on päätetty ottaa jotain akitatsionipuolta. Eräs joukosta esitti otettavaksi keskustelukysymyksen: Miksi ihminen on syntynyt ja elää. Keskustelussa ilmeni että omaa itseään varten eikä autuutta varten.

— Kirjeenvaihtaja M. H.

Water townshipin kirjeenvaihtajalle pyydämme huomauttaa, että emme ole voinut kirjettä ennemmin julaista lehdessä olleen tilanpuutteen takia ja siksi toiseksi ei se ole ollut sellainen, jolla olisi ollut erikoisen kiireellinen luonne. Siitä joutuu joskus viivästyttämään kirjeenvaihtajien lähettämiä uutisia ja vaikka se mahdollisesti hermostuttaa avustajaa, emme sille aina mitään voi.

— Toim.

JARJESTON ASIOITA

Sanna Kannaston matkaohjelma

Wood Lake	10 p.
Risula	11 p.
Green Valley	12, 15, ja 16 p.
Bingley	13 ja 14 p.
Saima	17 p.
Thorhild	19, 20 ja 21 p.
Warspite	22 ja 23 p.
Radway Centre	24 ja 25 p.
Dumblane	27, 28 ja 31 p.
Coteau Hill	29 ja 30 p.
Kesäkuulla:	
Manna	1 p.
Nummol	3, 4, 5, 6 ja 7 p.
Freedale	10, 11 ja 12 p.

Yllä mainituissa paikoissa pyydetään osaston jäsenten ja muuten asian innostuneitten tovereiden, hankkimaan kokoushuoneita ja ilmoittamaan puhujan tulosta. Meillä on [illegible] kysymyksessä herättää työväenluokka ja järjestää se yhtenäiseen lujaan [illegible]

VAPAUDEN Tilaushinnat

TOUKOKUUN 1 P, JÄLESTÄ

Toukokuun ensimäisestä päivästä eteenpäin tulevat Vapauden tilaushinnat olemaan seuraavat:
1 vk. $4.00, puoli vk. $2.25, 3 kuukautta $1.50 ja 1 kk. 75c.

YHDYSVALTOIHIN JA SUOMEEN:

1 vk. $5.50, puoli vk. $3.00. 3 kk. $2. ja 1 kk $1.00.

Jokainen joka tilaus saapuu sisälle ennen toukok. 1 päivää saa lehden vielä entisellä hinnalla. Asiamiesten on otettava tämä huomioonsa ja koetettava saada mahdollisimman paljon uusia tilauksia nyt kun hinta on vielä alhainen.

VAPAUDEN KONTTORI.

BRITISH COLUMBIAN. FEDERATIONISTIA TUKEMAAN

Kuten olette Vapaudesta nähneet on B. C. Federationist huonossa taloudellisessa asemassa. Kun Federationisti on melkeimpä ainoa kunnollinen sanomalehti koko Canadassa, olisi suomalaistenkin sitä tilauksilla ja lahjoilla kannatettava.

Meillä on myytävänä Federationistin yhden vuosikerran tilauskortteja, hinta $2.50 ja puolen vuoden kortteja $1.50. Välitämme tilaukset ilman prosenttia emmekä siis voi asiamiehillekään antaa prosenttia.

Tilauskorttien lisäksi on meillä $1.00, $2.00 ja $5.00 kortteja, joita voimme antaa niille jotka lahjottavat Federationistin avustusrahastoon.

Odotamme toverit toimintaanne ylläolevassa asiassa.

VAPAUS

Box 69, Sudbury, Ont.

H. KAUHASEN RAATALILIIKE

Olen muuttanut samaan taloon kuin OBU:n konttori on, 9 Lisgar St. .... P. O. Box 524. .... Minulla on sievä valikoima syys- ja kevätkankaita ja mallia on saapunut joista valmistan kaikkia räätälin alaan kuuluvia töitä kohtu hinnoilla.

KESÄJUHLAMERKKEJÄ

Sosialisti- ja Unio-osastoissa kautta Canadan tullaan taas kesän aikana panemaan toimeen kesä- y.m. ulkoilmajuhlia. Ulkoilmajuhlissa tavallisesti käytetään juhlamerkkiä.

Vapauden omassa kirjapainossa painetaan juhlamerkkejä, useamman eri laatuisia, joista me kuitenkin suosittelemme etutilalle kaunaan punaselle pahville tehtyjä, muuten aistikkaasti valmistettuja kuin myöskin punaselle silkille painettuja merkkejä. Pahvikortit ovat parhaita siksi että niissä paremmin pysyy väri, jos mieli korttia pitää jatkuvana muistona, kuin myöskin siksi että ne ovat melkein puolta halvempia kuin silkkiset merkit. Niihin on leikattu reikä nurkkaan, josta ne voidaan kiinnittää joko nauhalla tai langalla rintaan.

KESÄJUHLAMERKKIEN HINNAT

Punaselle pahville painettuna 3c kpl., jos tilataan vähintään 100 kappaletta. Silkkinauhalle painettuna 7c kpl., jos vähintään 100 kpl. tilataan.

Kaiken muunlaisia merkkejä voimme myöskin tehdä, aina sen mukaan mitä teettäjä haluaa.

Merkkeihin painetaan aina sellaiset sanat ja värsyt kuin teettäjä kulloinkin haluaa.

Tehkää tilauksenne ajoissa että saatte merkit varmasti siksi kun niitä tarvitsette.

VAPAUS

Box 69. SUDBURY, ONT.

sevat. Herää työläinen ja taistele. Toimi aina ja kaikkialla niin että palvelet sitä aatetta, joka on työväen luokan vallankumous. Älä anna itseäsi johtaa kenenkään harhaan, sillä olethan työnraskaan raataja, sinun luokkaetusi vaatii sinua käsittämään sen, että taistelet luokkasi puolesta. Siis yhdy meihin ja taistele. Meitä on paljo ja me haluamme saada mukaan koko sanotun luokan ja taistella itsellemme ne oikeudet, jotka meille kuuluu, se on työtätekevän kansan omistus ja määräämisvalta kaikessa.

Sivistystäkö?

Tappelu syntyi italialaisten, Oresto Tinin ja Mancinin välillä viime sunnuntaina t. k. p. Riidan alku on tämän kirjoittajalle tuntematoin, vaan se päättyi siten, että Tini veti esiin revolverin ja ampui Mancinia ohimoon, joten nyt toinen on sairaalassa ja toinen vankilassa. Asia tulee esille kaupungin poliisioikeudessa niin pian kuin Mancinia voi pakkumaan, sillä pääsee liikkumaan ja voi saapua oikeuteen sillä hän on jo siksi parantunut päin, että uskotaan jäävän henkiin.

Rahallinen vappujuhlain tulos puhtaaksi. Menot siitä pois laskettuna oli $76.87 ja se päätettiin käyttää siten, että toinen puoli siitä lähetetään Neuvosto-Venäjän ja Uk-

20,000 työläistä tuossa työväen vallan kukistamisessa aivan tarpeettomasti murhattiin, ja 8,000 lähetettiin kauvas valtamerien saarille vankeuteen, ja loput sai lyhyempiä tuomioita niistä neljästätoistakymmenestähuhannesta työläisestä, jotka tuona onnettomana kommunin kukistumisen aikana vangittiin.

Kun me tiedämme miten kurjassa asemassa on Venäjän työväestö aina saanut olla ja kuinka se verisesti kurjistui kuuluisan Venäläis-Japanilaisodan aikoina, niin ei ollut ihme että Venäjän työväen keskuudessa alkoi kärsimysten mitta täytyä. Mutta he päättivät vaan pyytää, eikä vaatia hallitukselta jotakin huojennusta oloihinsa, mutta tähänkin pyyntöön joka ei ollut vielä kapinaa, vastasi hallitus murhaseilla. Yhtenä ainoana päivänä kuuluisana Pietarin veripäivänä v. 1905, murhasi hallitus Venäjän työläisiä erään ranskalaisen professorin laskelmien mukaan 2,000.

Kun Unkarin työväki äärimmäisen kurjuuden pakosta oli pakoitettu ottamaan vallan käsiinsä lokak. 31 p. 1918, ja kuin se 3:me kk. sen jälkeen oli pakoitettu luopumaan vallasta kansainvälisen lahtariarmeijan painostuksesta, niin heti porvarien päästyä valtaan, seurasi julmin työläisten rääkkääminen ja murhaaminen, kuin mitä historia lie koskaan ennen nähnyt — Suomea lukuun ottamatta — niin pienellä alalla. Noista Unkarin hirmutöistä on niin paljon kerrottu, että ne osiksi ainakin lienee jo jokaiselle aikansa seuraavalle työläiselle selvät. Mainitkaamme kumminkin että kansainvälisen ammattijärjestön toimittaman tutkimusten perusteella on saatu selville, että 27,000 työläistä on murhattu ilman mitään tutkinnoita ja miten rajatoin tuo murhaaminen olisi ollut Venäjän työväen hallitus ja koko maliman järjestynyt työväki olisi sitä saanut välän rajoitettua uhkauksillaan.

Saksan vallankumouksessa myös on mitä häikäilemättömimmin surmattu niitä työläisiä, jotka ei ole olleet tyytyväisiä porvarisosialistiseen diktatuuriin. Eräästä Clara Zetkin kirjeestä näkyy, että Saksan työväen vallankumous yrityksissäkin viime vuosina on murhattu yli 10,000 suuren murhaaminen on toimeenpantu kuuluisan Rappin kaappaus yrityksen jälkeen, Saksassa.

Tämän tapaista työläisten murhaamista näyttää jatkuneen menneisyydessä ja myös nykyään, joten tässä mainitut on vaan muutamia tapahtumia, siksi näyttämään meille minkälaista on se joukko joka puhuu äänensä käheäksi Venäjän työväen hallituksen raakuudesta.

Kaikkein paremmin lienee meille suomalaisille muistossa tapahtumat Suomessa v. 1918. Tässäkin kotimaassa työväen kumousliikkeen epäonnistumisessa saatiin maksaa katkera ja kallis hinta. Kaikkiaan tuomari Tannerin keräämien tilastojen mukaan vangittiin Suomessa kapinan jälkeisinä päivinä noin 90 tuhatta työläistä. Näistä tuomittiin erilaisiin rangaistuksiin valtiopetoksesta ja avunannosta valtiopetokseen 40,000, useita satoja heti suoraan kuolemaan, ilman mitään tutkintoa ammuttiin sorakuoppien reunoille [illegible] ja tovereita [illegible]. Kaikkiaan murhasi Suomen porvarit 36,000, joista neljätuhatta kaatui taistelussa ja virallisten laskujen mukaan kuoli vankileireillä 12,000 ja loput on kapinan jälkeisinä päivinä teloitettu, noin 20,000. Nämä numerot puhuu itse puolestaan meille Suomen porvarien «jalomielisyydestä».

Suomalainen historian kirjoittaja mainitsee kauhistuneena Pariisin kommuunin jälkeisinä päivinä tapahtuneesta työläisten murhaamisesta, mutta kuin me vertaamme noita murhattujen summia toisiinsa, niin näemme, että Suomen porvarien menettely on ollut monta kertaa julmempaa, sillä Ranskan kommuunin kukistumisessa ja sen jälkeen murhattiin noin 20,000 mutta Suomen kapinan kukistumisessa murhattiin kaikkiaan 36,000, siis lähes puolta enemmän vaikka Suomen asukasluku on suhteellisesti monta kertaa pienempi kuin Ranskan.

Kun me katselemme historian lehdiltä, miten julmasti on työväenluokkaa kohdeltu, sitä osaa ihmisiä, joka on luonnosta aina valloittanut elanto,- ja sivistystarpeet ihmisille, ja lisäksi kuin me näemme, kuinka vallassaoleva luokka varustautuu entistä voimaperäisemmin murhaamaan vallankumouksellisia työläisiä, jota tarkoitusta varten he näyttää perustaneen oikein uuden ajan järjestön, joka tunnetaan Kansojen liiton nimellä, tämän kaiken kun me näemme niin emme voi muuta kuin vannoutua kukin voimin kukistamaan tämä järjestelmä, jossa niin monen monta kertaa hyvä maahan tallataan, jossa yhteiskunnan parhaat palkitaan kuolemalla. —E. W:nen

—o—

Vapauden kirja- ILTAMAT

SUDBURYN S. S. OSASTON TALOLLA PIDETÄÄN VAPAUDEN

KIRJAILTAMAT

HUOMENNA LAUANTAINA

ILTAMAT ALETAAN KELLO 8 J. P. P.

Ohjelmassaa tulee olemaan puhe ja muuta ohjelmaa kuten soittoa torvisoittokunnalta, viulusooloja, duettoja useilta eri henkilöiltä, runoja, kupletteja y.m.

JOKAISELLA PILETILLÄ ANNETAAN KIRJA VAPAASTI

PILETTIEN HINNAT OVAT AINOASTAAN 50c.

ENSIKERRAN! ENSIKERRAN!

Piintien taiteilijat kaupunkiin. — Nolalun S. S. Osaston näytelmäseura tekee

Vierailuretken

Kaksoiskaupunkiin

PORT ARTHURISSA 10 P. TOUKOKUUTA

FORT WILLIAMISSA 9 P. TOUKOKUUTA

Esittäen 2 näytöksisen huvinäytelmän

Annikin Kosijat

Kirj. A. Virvonen

HENKILÖT:	ESITTÄJÄT:
JAAKOPPI JURVA, pikkutilallinen	NICK PELTO
EVELIINA JURVA, hänen vaimonsa	OLGA HIETALA
ANNIKKI, heidän tyttärensä	MAIJU PÖNTINEN
ANTTI LUOMA, Kansan kirjuri	WM. RANTA
VALDEMAR PETTERSON, ylioppilas	SAM SILLANPÄÄ
AUG. ANDELL, kauppamatkustaja	ELMERR KRANS
MATTI KANKARE, maanviljelijä	UNO SUOMINEN

Ja lopuksi samana iltana esitetään 1 näytöksinen huvinäytelmä

Toppakahvia

LOPUKSI TANSSIA

SISÄÄNPÄÄSY 50c. ESITYS ALKAA KLO 8:30

MYYTÄVÄNÄ

Maatila jossa on 160 eekkeriä maata, josta viisitoista eekkeriä peltoa, ja loppu hyvää halkometsää. 5 ja puoli mailia Sudburysta, puoli mailia rautatie asemalta, tarpeelliset rakennukset, hyvän tien varrella. Omistusoikeus on. Hallituksen antama diitti (patent) Hinta ainoastaan Yksi tuhat dollaria. Helpoilla maksuehdoilla. Kysykää heti telefoonilla 1490, Sudbury, Ont.

FARMI MYYTÄVÄNÄ

1 ja puoli mailia Espanolan tipolta. 237 eekkeriä, diitti on 161 eekkerin päälle. 20 eekkeriä on puhdistettua maata. Asuintalo 28x26 ja ulkorakennuksia jossa voi pitää 5 lehmää ja 2 hevosta ja heinäsuoja. Parempia tietoja saa osotteella:

OSKAR MÄKI

Box 732 SUDBURY, ONT.

TEHKÄÄ TARJOUS Farmista joka sijaitsee puoli mailia rautatie pysäkiltä. Maata 130 eekkeriä josta noin kuusitoista eekkeriä peltoa, ja loppu hyvää metsää, kylliksi maksamaan maan, joka myydään nyt noin **seitsemäntoista sadan dollarin** hinnalla käteisrahalla ostajalle. Tämä on luonnon ihana paikka. Joki juoksee maan halki. Kivijalalla oleva kaksikerroksinen asuinhuone ja tarpeelliset ulkohuoneet. Täydelliset tiedot saatte The N. A. & C. R. Co:n konttorista Mulliganin apteekin yläkerrassa, Sudbury, Ont.

SUDBURY DRUG CO.
Limited

CORNER LISGAR & ELM ST., — SUDBURY, ONT.

—PHONE 920—

TEIDÄN PALVELUKSESSANNE JA TYYDYTYKSEKSENNNE

TARKKA RESEPTTIEN TÄYTTÖ

SUDBURYSTA

Ensi tiistaina on tanssit Liberty haalilla.

Ohjelmailtamat ovat sunnuntai illalla vapaalla sisäänpääsyllä. Kaikki mukaan silloinkin.

Ne Vapauden kirjailtamat

Nyt ne sitten vimeinkin ovat ne kauan odotetut Vaapauden kirjailtamat. Lauantai ilta on varattu sitä varten, että silloin se pamahtaa. Ohjelma on hyvää ja paljon. Mainitsemme niistä joitain, kuten Torvisoittoa, Runoja, Viulusooloa, Laulua, puhe ja tanssiakin, sitähän nyt ainakin pitää olla. Sisäänpääsy ei ole kun tavallinen 50 senttiä, eli oikeastaan sen pitää ovella maksaa, mutta saa takaisin kirjana. Jokaiselle nähkääs annetaan kirja aivan ilmaiseksi. Kirjat ovat meille aina tervetulleita, sillä niihin on tiivistettynä sitä henkistä enerkiaa, jota jokainen työväenliikkeessä mukana oleva työläinen tarvitsee. Muistakaapas nyt, että jokainen olette lauantai iltana ... haalilla.

Keskiviikko iltana puhuivat Prete haalilla Englannin kielellä toveri Bryan, Ukrainan kielellä toveri Wagner ja suomenkielellä Jussi Kiviniemi Detroitista. Kaikkien puheet olivat kohdistetut järjestäytymiskysymykseen ja sen selittämiseen. Varsinkin toveri Bryan hyvin ymmärrettävästi selvitti työläisen asemaa nykyisessä yhteiskunnassa, osottaen työn ja pääoman välisen etueroavaisuuden ja työväenluokan taistelun luokatoman yhteiskunnan saavuttamiseksi.

Kiviniemen Jussi koetti selostella niinikään työläisten järjestäytymiskysymystä ja etenkin työmaa järjestäytymistä ja työn tasavallan tavattomista, meille kaikille tunnetuilla tuplajuulaisille ominaisilla yksipuolisilla metoodeillaan. Noin puolueettomasti arvostellessamme puhujaa sen täällä pitämän puheen johdosta täytyy sanoa että työväenluokka, palkkatyöläisetkin tarvitsevat vielä jotain muutakin kuin, saada joku työmaa kontrollinsa alaiseksi, siksi, että valtiovalta poliiseineen ja armeijoineen sen kontrollin uudelleen jättää kapitalisteille. Ei Jussi se riitä, että tule työläisille uskottamaan yhteiskunnallisen vallankumouksen olevan suoritetun sillä kun vaan saadaan teollisuus laitokset haltuun, vallan kuitenkin ollessa toisilla. Puheen johdosta syntyi keskustelu, jota kävtiin klo 2 asti aamulla. Vastaväittäjien taholta osotettiin Jussin olevan heikoilla perusteilla, mua Jussi luuli voivansa kumota väitteet persoonallisella haukkumatulvalla, josta Jussia oltiin pakotettuja kieltämään yksin omasta leiristäkin. Vasta väittäjinä esiintyivät toverit H. Puro ja A. T. Hill. Jussi on niitä jotka eivät tunnusta Kolmatta kansainvälistä, eli oikeammin sanoen hän tunnustaa ja hän ei tunnusta. Industrialistia hän myöskään ei sanonut hyväksyvänsä ja kuitenkin hän sen hyväksyy kun selkä kääntyy. Oli sipa todellakin aika Canadalaisten OBU:n kannattajienkin ryhtyä katselemaan sellaisia puhujia, jotka kykenevät selostamaan työväenliikettä vähän selvemmin ja puutteettomammin kuin Kivi Jukka.

Kuuntelija.

TILITYS

The Liberty Hall Co., Ltd. Lähettämillä keräyslistoilla ja osakkeenostokehoituksilla ovat kannateet ja ostaneen osakkeita seuraavat osastot ja yksityiset Yhdysvalloissa ja Canadassa:

Keräyksillä:

K. G. Asiala	$46.00
Boway, Minn., s.s. osasto	10.00
J. Järvi	10.00
Marquetten, Mich., s.s. osasto	8.50
Kabina, Ont., Hugo Siren	16.00
Mond, Ont., s.s. osasto	10.00
Vermillion River, Ont., s.s. o.	5.75
So. Porcupine, Ont., s.s. o.	19.75
Copper Cliffin, Ont. s.s. o.	20.75
Soo, Ont., s.s. o.	15.65
Brooklynin, N. Y. s.s. o.	18.35
Ruse, Mich., s.s. o.	1.35
Grand Rapids, Mich., s.s. o.	5.50
Pitsburg, Pa., s.s.o.	3.00
Pattsville, Mass., s.s. o.	2.75
Astoria, Ore., s.s. o.	15.50
Ironwood, Mich., s.s. o.	15.25
Creighton, Ont., s.s. o.	9.00
Peabody, Mass., s.s. o.	7.35
Hibbing, Minn., s.s. o.	7.00
Chester, Mass., s.s. o.	1.35
Waters Township, Ont., s.s.o.	6.35
San Francisco, Cal.	10.75
Duluth, Minn., s.s. o.	3.90
Toronto, Ont., s.s. o.	3.85
Lunneburg, Mass., s.s. o.	1.75
Chicago, Ill., s.s.o.	15.00
Quibell, Ont., s.s. o.	8.75
Sokeri Saaren, Mich., s.s. o.	17.47
Long Lake, Ont., s.s. o.	13.00
Red Granite, Wis., s.s. o.	2.08
Yhteensä	$331.70

Osakkeita ovat ostaneet seuraavat yksityiset ja osastot yhtiöstämme sen perustamisesta alkaen:

A. Männistö, 1 osake	$ 25.00
H. Kauhanen, 1 osaske	25.00
J. V. Kannasto, 1 osake	25.00
H. Puro, 1 osaske	25.00
Sudburyn s.s. o. 32 osaketta	800.00
Richard Johnson, 1 osake	25.00
J. Koskela, 1 osake	25.00
John Kivi, 3 osaketta	75.00
Clinton, Ind. s.s. o. 1 osake.	25.00
Edw. Sutinen, 1 osake	25.00
Heikki Koljonem, 2 osaketta	50.00
Jacob Järvis, 1 osake	25.00
Alex Salo, 1 osake	25.00
Matti Tuomi, 1 osake	25.00
North Star, Ont., s.s. o. 1 os.	25.00
John Reipas, 1 osake	25.00
Kalle Nurmi, 1 osake	25.00
Mrs E. Johnson, 1 osake	25.00
Victor Salo, 1 osake	25.00
Paavo Koski, 1 osake	25.00
O. E. Johnson, 1 osake	25.00
Emil Johnson, 1 osake	25.00
Arvid Nurmi, 1 osake	25.00
Kalle Poukama, 1 osake	25.00
Aug. Kannisto, 2 osaketta	50.00
Anna Kannisto, 1 osake	25.00
Walter Luoma, 1 osake	25.00
Victor Lehti, 1 osake	25.00
S. Kuula, 1 osake	25.00
Creighton, Ont., s.s. o. 4 os.	100.00
K. G. Asiala, 1 osake	25.00
Oscar Koivula, 1 osake	25.00
Jussi Lahti, 1 osake	25.00
Elias Blasted, 1 osake	25.00
The Finnish Society of Toronto, Ont., 2 osaketta	50.00
Kusti Mäki, 1 osake	25.00
Minneapolis, Minn., s.s. osasto 1 osake	25.00
Cobalt, Ont., s.s. o. 2 osak.	50.00
Lapin, Ont., s.s. o., 1 osake	25.00
So. Porcupine, Ont., s.s. o. 1 osake	25.00
Brooklynin, N.Y., s.s.o., 1 os.	25.00
Timmins, Ont., s.s. o. 1 osake	25.00
Quibell, Ont., s.s. o., 1 osake	25.00
White River, B. C., s.s. o. 1 osake	25.00
Sault Ste. Marien, Ont., s.s. o. 1 osake	25.00
St. Catherines, Ont., s.s. o. 2 osaketta	50.00
Ruse, Mich., s.s. o. 1 osake	25.00
Levack, Ont., s.s. o. 1 osake	25.00
Mrs Selma Poukama, 1 osake	25.00
Matti Kivinen, 1 osake	25.00
Beaver Lake, Ont., s.s. o. 1 osake	25.00
Väinö Mäki, 1 osake	25.00
Yhteensä	$2,325.00

Osakkeita ovat sitoutuneet ostamaan kuukausimaksuilla ja niistä osan maksaneet seuraavat:

Lempi Niemi	5.00
Kalle Lehto	10.00
Emil Ojala	5.00
Isaac Mäenpää	10.00
Erick Kauhanen	5.00
North Star S. S. O.	8.00
T. A. Hill	10.00
Lempi Lake	15.00
Wm. Aho	10.00
Yhteensä	$78.00

Yleissumma $2,734.70

Jos joillakin paikkakunnilla huomataan jotain eroavaisuuksia näissä numeroissa, niin pyydetään heti ilmottamaan allaolevalla osotteella

Sudbury, Ont., toukok. 1 p. 1921,
The Liberty Hall Co., Limited.
A. Männistö, sihteeri-rahastonhoitaja

»Tätä vallankumouksellista taistelua käydään työväenluokan — jonka jäsenet elävät puutteessa, vaikkakin he tuottavat ja jakavat kaikki elämän välttämättömyydet — ja kapitalistiluokan välillä — jonka jäsenet elävät ylellisyydessä, vaikkakaan he eivät ota minkäänlaista osaa elämän välttämättömyyksien tuotantoon tai jakoon.» — Piispa Brown.

THE LIBERTY HALL COMPANY, LIMITED, YLIMÄÄRÄINEN

Yhtiökokous

The Liberty Hall Company Limited osakkeenomistajat kutsutaan täten ylimääräiseen yhtiökokoukseen, joka pidetään Liberty Haalilla, Lorne St., Sudbury, Ontario, toukok. 25 p:nä, 1921, alkaen klo 7.30 illalla. Kaikilla yhtiön täysinmaksaneille osakkeenomistajilla on oikeus olla joko persoonallisesti tai valtakirjan kautta edustetuna yhtiökokouksessa ja on hänellä niin monta ääntä kuinka monta osaketta hän omistaa.

Kokouksessa tullaan keskustelemaan ja päättämään Liberty rakennuksen laajentamisesta, josta yhtiön johtokunta tulee esittämään kokoukselle lähemmät sunnitelmat, kuin myöskin keskustellaan muista mahdollisista johtokunnan ja osakkeenomistajain esityksistä.

Sudburyssa, Ont., toukok. 4 p. 1921.

Liberty Hall Company Limited
Johtokunta.

H. Puro, Presidentti. A. Männistö, Sihteeri.

TEHKÄÄ TAJOUKSENNE NÄISTÄ

MAISTA

Lainayhtiö jolle maat ovat jääneet omistajain kiinnityslainojensa maksujen laiminlyömisen tähden tarjoaa seuraavat maat siitä mitä ne heille maksaa, joka on vähempi kuin puoli niiden arvosta.

East half Lot 6 Con. 6 Township of Neelon.

East half Lot 11 Con. 1 Tonwship of Capreol

East half Lot 5 Con. 6 Township of Lumsden

South part Lot 9 Con. 6 Township of Hanmer

W ½ of W ½ Lot 12 Con. 1 Township of Capreol

North half Lot 11 on. 4 Township of Hugel

West half Lot 5 Con. 4 Township of Hagar

East half Lot 8 Con. 6 Township of Rayside

West part Lot 6 Con. 6 Township of Balfour

Part of Lot 4 Con. 5 Township of Springer

Kaikki edellämainitut ovat asuttuja maita, rakennukset, aidat jne.

East half Lot 8 Con. 6 Rayside Township
35 eekkeriä peltoa, 130 eekkeriä metsää, asuinhuone hirsistä, navetta ja talli laudoista — hinta $2,200. $700 käteistä loppu huokeilla ehdoilla. 3 mailia asemalta.

West half Lot 7 Con. 6 Rayside Township
40 eekkeriä peltoa, 125 eekkeriä metsää. Laudoista tehty asuinhuone, paana ja talli. Hinta $2600. Käteistä $800, loppu huokeilla ehdoilla. 3½ mailia asemalta.

West half Lot 8 Con. 6 Rayside. 203 eekkeriä maata, 10 eekkeriä peltoa. 150 eekkeriä metsää, loppu kivistä laidunmaata. Asuinhuone ja talli. Hinta $1100, käteistä $400, loppu ehdoilla, 3 mailia asemalta, 1 ja puoli mailia koululta.

Ne jotka haluavat maita käydä tarkastamassa voivat käydä allekirjoittaneen luota hakemassa tarkemmat selitykset.

J. JARVIS,
Sterling Bank Building, Sudbury.

Roffey Veljesten Kelloseppaliike ja Juveelikauppa

58 Borgia St. Sudbury, Ont.

Arvokkaat tavarat. Kohtuulliset hinnat.

New American Cafe

American Hotel Block, Durham st

Sudburyn uusi ajanmukainen kahvila

Hyvä palvelus. — 90 istuinta.

Meillä on parasta kahvia.

Henki-, Palo-, Loukkaus- ja Sairausvakuutuksia

välittää

E. J. WILSON

Box 1181 Sudbury, Ont.

Suomlainen Ruokala

RUOKAA VIIKOTTAIN JA ATERIOITTAIN

KUSTI LAHTI

46 Widmer St. Toroto, Ont.

TIMMINS ONE BIG UNIO

kokoontuu jokainen sunnuntai klo 2 jpp. 40 Second Ave.

A. J. McMILLAN, sihteeri.

Box 200, Timmins, Ont.

LABERGE LUMBER COMPANY

Täydellinen varasto rakennustarpeita,

HALUTAAN TIETÄÄ

MISSÄ oleskelee tuttavani **Lauri Panttila** kotoisin Teuvalta, Vaasan läänistä. Vähän aikaa sitten pitäisi hänen olleen Sudburyn ympäristöllä. Jos ei hän itse satu tätä huomaamaan, niin pyydän että jos joku hänen tuttavistaan ilmoittaisi hänen osotteensa. **Sam Rintala**, Box 309, South Porcupine, Ont. **Can.**

TOHTORI

H. KOLJONEN

P. O. Box 672. Phone 583

SUDBURY, ONT.

Sairaalassa on aina tilaa pitkämatkaisille.

SUDBURYLÄISET!

A. H. BEATH

vanhin ja luotettavin juveli- ja kello-liike Sudburyssa.

KORJAUSTYÖ TAATAAN

SUOMALAINEN PALVELIJA

Durham St., Sudbury, Ont.

MENAHGA HEALTH HOME

Pohjois-lännen suurin ja monipuolisin luonnonparantola.

T.ri O. O. Jurva,

C. D., N. D.

on laitoksen ylilääkäri

on laitoksen ylijohtaja.

Silmälaseja sovittaa

R. Backman, Opt. D.

Maksulistoja lähetetään pyydettäessä. Osote:

MENAHGA HEALTH HOME,

Menahga, Minn.

Twin City Bottlin Works

valmistaa parhaimmat virvoitusjuomat kaksoiskaupungissa, käyttäkää aina niitä. Erikoisesti suosittelemme Pine Apple Juleppia. Ulkolähetykset tehdään huolellisesti ja nopeasti.

V. TUOMI & K. MERIKALLIO, omistajat.

819 Minnesota St.,

Phone So. 2100.

FORT WILLIAM, ONT.

LÄÄKKEITÄ,
KEMIALLISIA AINEITA,
SUKLAATA,
KODAKIA JA FILMEJÄ
VICTOR LEVYJÄ,
VICTOR KONEITA
REXAL LÄÄKKEITÄ

Walton Drug Co.,

Limited

SUDBURY.

Yhden viikon sisalla

Tuoreita pakattuja silakoita suolassa, 40c kannu. Ensimäinen lähetys sitte kun syksyllä.

"TAYLORS"

RUOKATAVARAKAUPPPA

GEORGE M. MILLER

LAKIMIES, ASIANAJAJA, Y.M.

Burns—Silverman Block

Konttori Regent teatterin yläkerrassa.

Suomalainen tulkki konttorissa

Phone 186 P.O. Drawer 360

SUDBURY, ONT.

Kalle Poukaman SAUNA

Copper Cliffin tien varrella Sudburyssa. Avoinna perjantaina ja lauantaina. — Phone 457.

Dr. H. STITT

Hammaslääkäri.

Sudbury, Ontario

Samassa rakennuksesa kuin tri Koljonen

A. D. MELDRUM

Lakim. ja yleinen Notario

Nova Ssotia Pankin rakennuk.

59 Durham St., Sudbury, Ont.

J. E. MOYLE

Huonekaluliike

Mattoja, y.m., y.m.

Hautaantoimittaja

SUDBURY, ONTARIO

COCHRANE HARDWARE

ON KAIKENLAISIA

metsamiesten tarpeita

hevosmiesten tarpeita

Lämmitys- ja keitto-UUNEJA

sekä kaikkia mitä hyvinjärjestetyssä kaupassa yleensäon olemassa.

COCHRANE HARDWARE
Limited

Sudburyn suurin rautakauppa

PARAS PAIKKA

tilata vaatetuksenne on

O.B.U. RAATALILIIKE

281 Bay St. Port Arthur, Ont.

Vanhat vaatteenne myös korjataan ja puhdistetaan huolellisesti.

VÄINÖ SAHL

SUOMALAINEN

MATKAILIJAKOTI

EMIL JOHNSON

62 Edmond Lane

SUDBURY, ONTARIO

Lähellä C. N. R. asemaa

Telefooni 532

Siistejä huoneita saatavana.

Copper Cliffilaiset

Pistäytykää puotiin jossa on kaikenlaista ensiluokan ruokatavaraa päivän halvimpiin hintoihin.

A. PELKOLA

7 Finland St. Phone 19

ASIOIMISTO

Puoleeni voitte kääntyä kaikissa tämän alaani kuuluvissa tehtävissä, kuten laillisten asiakirjain valmistamisessa, saatavien perimisessä, sekä lakiasioissa.

J. JARVIS

Box 1181. — Sudbury, Ont.

D. Jas. W. Hutchin

Silmälasi Spesialisti, selkäranka tutkija.

SAHKOHIERONTAA

Konttori huoneet 3 ja 4 ensimäisellä lattialla Huron Chambers rakennuksessa. — Phone 1012.